

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zemědělská fakulta
Katedra cestovního ruchu

Studijní program: 6208 T Ekonomika a management
Studijní obor: Obchodně podnikatelský obor

Státní hrad Okoř jako kulturně-historická atraktivita v cestovním ruchu

Vedoucí práce: PhDr. Zdeňek Vybíral, Ph.D.

Autor: Alena Jurečková

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zemědělská fakulta
Katedra cestovního ruchu
Akademický rok: 2004/2005

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Alena JUREČKOVÁ**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Obchodní podnikání - cestovní ruch**

Název tématu: **Státní hrad Okoř jako kulturně-historická atraktivita
v cestovním ruchu.**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Posouzení zkoumaného objektu z hlediska možností jeho využití pro rozvoj cestovního ruchu. Analyzována bude zejména skladba a vývoj návštěvnosti, hospodaření objektu, realizační podmínky (ubytování, stravování, dopravní dostupnost), propagace. Na základě provedených analýz se práce pokusí připravit návrh možností optimalizace využití objektu.

Metodický postup:

1. Shromáždění a studium odborné literatury.
2. Získání informací o hospodaření a marketingové strategii hradu Okoře, o jeho návštěvnosti, o spolupráci s dalšími subjekty cestovního ruchu.
3. Na základě získaných dat zhodnotit přínos Okoře pro rozvoj cestovního ruchu ve zvoleném regionu.
4. S využitím hodnocení doporučit možnosti zlepšení.

Rámcová osnova:

1. Úvod, 2. Použité metody a zdroje informací, 3. Hrad Okoř, jeho historie, 4. Realizační faktory, 4. Vlastní šetření, 5. Závěry, 6. Resumé, 7. Seznam použité literatury, 8. Přílohy.

30 - 40 stran

dle potřeby

tištěná

Forma zpracování bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Rozsah práce:

Seznam odborné literatury:

Němec, J., Soukup, V.: Výlety do okolí Prahy. Praha, 1989.

Outík, V.: Putování okolím Prahy. Praha, 1992.

Plicka, S.: Hrad Okoř. Praha, 1959.

Reichertová, K.: Hrad Okoř. Praha, 1948.

Kolektiv: Okolí Prahy - západ (turistický průvodce ČSFR, sv. 38). Praha, 1990.

Vedoucí bakalářské práce:

PhDr. Zdeněk Vybíral, Ph.D.

Katedra cestovního ruchu

Datum zadání bakalářské práce:

15. března 2005

Termín odevzdání bakalářské práce:

15. dubna 2006

děkanka

prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc.

STŘEDNÍ ŠKOLA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
studijní oddělení
VANČUROVA 2904 390 01 TÁBOR

V Českých Budějovicích dne 15. března 2005

vedoucí katedry

doc. Ing. Marie Hesková, CSc.

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění. Literaturu a prameny, z nichž jsem v průběhu zpracování bakalářské práce čerpala, jsem vyznačila způsobem ve vědecké práci obvyklým.

V Táboře dne: 13.4. 2006

.....*fučková*.....

Na tomto místě bych chtěla poděkovat panu PhDr. Zdeňku Vybíralovi, Ph.D. za vedení a odborné rady při zpracovávání této bakalářské práce. Také bych chtěla poděkovat starostce obce Okoř Barboře Desortové za poskytnutí potřebných informací.

1. Úvod	1
2. Metodika práce	2
2.1. Stanovení cílů	2
2.2. Postup práce	2
2.3. Struktura práce	3
2.4. Přehled literatury a pramenů	4
3. Turistický region Okolí Prahy	5
3.1. Mikroregion „Od Okoře k Vltavě“	6
4. Obec Okoř	6
4.1. Umístění a význačnost v regionu	7
4.2. Demografické složení	7
5. Hrad Okoř	8
5.1. Historie hradu Okoř	8
5.2. Provoz hradu	10
5.3. Návštěvnost	11
5.4. Skladba návštěvníků z dotazníkového šetření	13
5.5. Propagace	17
5.6. Ekonomické zajištění	18
6. Využití objektu	21
6.1. Prohlídka hradu	21
6.2. Kulturní možnosti	22
6.3. Využitelnost mimo sezónu	25
7. Dopravní dostupnost	25
7.1. Silniční doprava	26
7.2 Železniční doprava	27
8. Stravovací služby	28
9. Ubytovací služby	33
10. Turistika	35
10.1. Pěší turistika	35
10.2. Cykloturistika	36

11. Zajímavosti v okolí.....	39
11.1. Přírodní park „Okolí Okoře“	39
11. 2. Slovanské hradiště Budeč	40
11.3. Středočeské muzeum v Roztokách	41
12. Návrhy řešení	41
13. Závěr	43
14. Summary.....	45
15. Seznam literatury	46
16. Seznam příloh.....	48

1. Úvod

Cestovní ruch (dále jen CR) je v současné době významným společenským, kulturním i ekonomickým fenoménem. Předpokládá se, že rozvoj CR bude v nesčetné míře pokračovat na úrovni světové a domácí i v příštím století. S tímto rozvojem CR dle mého názoru poroste i podíl regionů jako zájmových oblastí CR. Česká republika v tomto směru může nabídnout mnohé. Na straně jedné disponuje oblastmi, které již v CR hodně znamenají. Na straně druhé zde lze nalézt i regiony, které zatím své možnosti dostatečně nevyužívají. Mezi oblasti posledně jmenované by bylo možné zařadit i západní část turistického regionu „Okolí Prahy“, přesněji mikroregion „Od Okoře k Vltavě“, kde se nachází i hrad Okoř. Hrad Okoř hraje již řadu let roli turistiky poměrně hojně navštěvované památky. Z důvodu stále vzrůstající význačnosti vybrané lokality v okolí Prahy, byla vybrána právě tato oblast a práce se na ní zaměřila především z hlediska CR.

Cílem této práce je pokusit se ukázat nové možnosti využití hradu Okoř pro rozvoj CR v regionu. S tím také související zhodnocení služeb CR, zejména stravovacích, ubytovacích, doplňkových, dopravních, ale i zhodnocení cyklostezek a turistických tras v okolí. Snahou je také upozornit na nedostatky ve všech směrech zkoumání a navrhnout možná řešení pro lepší využití. Práce by měla přispět ke zlepšení a zkvalitnění služeb poskytovaným návštěvníkům hradu, obce a okolí.

2. Metodika práce

2.1. Stanovení cílů

Hlavním cílem této závěrečné práce je:

- a) zjistit postavení hradu Okoř a jeho okolí v CR.
- b) zhodnotit význam historické památky na rozvoj CR, její historický vývoj a vývoj návštěvnosti hradu.
- c) zmapovat ubytovací a stravovací kapacity v nejbližším okolí, srovnat ceny a kvalitu služeb
- d) zhodnotit možnosti turistické rekreace a význam blízkosti Prahy
- e) připravit koncepci dalšího rozvoje CR ve vybrané lokalitě, rozšíření nabídky služeb a jejich zkvalitnění.

2.2. Postup práce

Před zpracováním bakalářské práce byla sestavena osnova práce a vytyčeny základní body, kterými se bude práce zabývat. K jednotlivým bodům byly shromážděny potřebné informace. Nejdříve byla navštívena městská knihovna v Praze, okresní knihovna v Táboře a knihovna KCR ZF v Táboře, kde byla vypůjčena literatura týkající se základních informací o Okoři. O této oblasti existuje jen málo dostupné literatury, informačních brožur a prospektů. Literatura, která by zachycovala situaci CR v této oblasti nebo by se zabývala rekreací na daném území, neexistuje. Významným zdrojem informací byla samotná prohlídka hradu a osobní rozhovory se starostkou obce Okoř Barborou Desortovou, která ochotně poskytla veškeré informace o hradu, včetně návštěvnosti a ekonomickém zajištění hradu a s průvodkyní hradu sl. Kreuzovou. K dosažení údajů o ubytovacích a stravovacích možnostech bylo prováděno vlastní šetření. Dopravní podmínky byly zhodnoceny podle vlastního sledování a dále využitím jízdních řádů a údajů poskytnutých Pražskou integrovanou dopravou. K získání sekundárních dat byl využit internet. Další data byla čerpána z přečtené a uvedené použité literatury a propagačních materiálů.

Marketingový výzkum

V hlavní sezóně 2005 byl proveden vlastní marketingový výzkum¹ před vstupní bránou na hrad Okoř.² Dotazníkové šetření probíhalo v měsících červen, červenec a srpen. V těchto měsících hrad navštívilo celkem 4 941 návštěvníků. Vzorek proto představoval 60 respondentů, což je přibližně 1,21 % z celkového počtu návštěvníků v hlavní sezóně. Tento počet je statisticky významný a může nám poskytnout potřebné informace. Dotazovala jsem se osobně a to 34 mužů a 26 žen. Bylo položeno celkem 20 otázek. Z těchto otázek byly 4 statistické, 6 otevřených, 4 uzavřené-dichotomické, 5 uzavřené-polytomické-výběrové a 1 uzavřená-polytomická-výčtová. Cílem výzkumu bylo především zjistit, jakým způsobem jsou získávány informace o hradě, jaká je struktura respondentů z hlediska zdrojových regionů a zda využívají služeb ubytovacích a stravovacích zařízení. Výsledky dotazníkového šetření byly pro přehlednost zpracovány do grafů, které jsou součástí práce. Na základě vlastního pozorování, informací získaných během rozhovorů se starostkou obce a analýzy výsledků dotazníkového šetření bylo provedeno zhodnocení současného stavu památkového objektu a byla navržena doporučení pro optimalizaci jeho využití.

2.3. Struktura práce

Úvod práce se zabývá turistickým regionem „Okolí Prahy“, ve kterém se nachází mikroregion „Od Okoře k Vltavě“ a také samotná obec Okoř. Kapitola 4 popisuje obec Okoř. Zmiňuje se o jejím umístění, význačnosti v regionu a uvádí její demografické složení. Po této části následuje kapitola nejrozsáhlejší, která rozebírá historii a provoz hradu. Dále jeho návštěvnost, propagaci, ekonomické zajištění a skladbu návštěvníků, kde je zpracována většina grafů z dotazníkového šetření. Další kapitola analyzuje využití objektu v CR. Zde je popsána prohlídka hradu, kulturní možnosti a využitelnost mimo sezónu. Kapitola 7 sleduje dopravní dostupnost na hrad. Další kapitola popisuje stravovací a ubytovací možnosti na hradě i v okolí a tyto služby zhodnocuje. Následující kapitola se zabývá turistikou v okolí Okoře a to především pěší a cykloturistikou. Zajímavosti v okolí popisuje předposlední kapitola. Poslední kapitola navrhuje možné návrhy na zlepšení kvality a úrovně služeb v CR na hradě Okoř.

¹ Vzor dotazníku v příloze č. 31.

² Marketingový výzkum zpracován dle Zbořil, K.: Marketingový výzkum, Praha 1998.

2.4. Přehled literatury a pramenů

K sepsání odborných výrazů z CR byly použity zejména publikace „Technika služeb cestovního ruchu“³ a publikace cestovního ruchu od Kateřiny Ryglové⁴, jež se považují za klíčovou literaturu CR. Pro definování obecných výrazů byl použit „Výkladový slovník cestovního ruchu“⁵ a Ottův slovník naučný⁶. Kapitola o obci Okoř byla zpracována pomocí územního plánu obce Okoř ze dne 6. 6. 2002 vyhotoveným paní Mejsnarovou, který poskytla k nahlédnutí starostka obce Okoř Barbora Desortová. Historie hradu byla sepsána především z knihy Augusta Sedláčka⁷ a z publikace „Čas hradů v Čechách“⁸. Prohlídka hradu Okoř vycházela z knih od Cyrila Merhouta⁹ a V. J. Procházky¹⁰. K sepsání kapitoly 5.4. - skladba návštěvníků z dotazníkového šetření - byla nastudována kniha od M. Foreta a V. Foretové¹¹. Propagace hradu byla sepisována pomocí knihy „Marketing měst a památek“¹². Využití hradu Okoř, doprava na hrad, stravovací a ubytovací služby v obci Okoř i v okolí, byly zpracovány a zhodnoceny podle vlastního šetření v terénu. Turistika a zajímavosti v okolí hradu byly zpracovány jak vlastním šetřením, tak i pomocí cykloturistické mapy¹³, encyklopedie českých vesnic¹⁴ a internetových stránek¹⁵

³ Oriška, J.: Technika služeb cestovního ruchu, Praha 1999.

⁴ Ryglová, K.: Cestovní ruch, Brno 2005.

⁵ Pásková, M., Zelenka J.: Výkladový slovník cestovního ruchu, Praha 2002.

⁶ Ottův slovník naučný, Praha 1907.

⁷ Sedláček, A.: Hrad a zámky české, VIII.díl, Praha 1890.

⁸ Mysliveček, M., Koubová, L., Vrbenská, F.: Čas hradů v Čechách I., Praha 1994.

⁹ Merhout, C.: Hrad Okoř, Praha 1901.

¹⁰ Procházka, V.J.: Hrad Okoř.

¹¹ Foret, M., Foretová V.: Jak rozvíjet místní cestovní ruch, Praha 2001.

¹² Janečková, L., Vašíková, M.: Marketing měst a památek, Praha 1999.

¹³ Cykloturistická mapa Praha a okolí, Praha 2005.

¹⁴ Pešta, J.: Encyklopedie českých vesnic, Praha 2003.

¹⁵ Např: www.muzeum-roztoky.cz, www.velke-prilepy.cz, www.pruvodce.com/budec.

3. Turistický region Okolí Prahy

Region se definuje jako územní celek vyznačující se společnou úrovní výskytu určitých znaků, nebo společnými vazbami.¹⁶ Turistický region Okolí Prahy je rozdělen do tří turistických oblastí: Střední Čechy-západ, Střední Čechy-jihovýchod a Střední Čechy-severovýchod Polabí.¹⁷

Celý tento turistický region má významný potenciál CR, vycházející z přírodních a kulturně-historických předpokladů. Cestovní ruch ovlivňuje blízkost Prahy jako hlavního turistického cíle v České republice. Region je od nepaměti úzce spjat s dějinami naší země. Jsou zde stovky míst se zajímavou historií a památkami. Najdeme zde mnoho vzácných historických památek, jakými jsou například hrady Karlštejn¹⁸ a Křivoklát¹⁹. Prakticky všechna města tohoto regionu se mohou pochlubit historickým jádrem. Skutečnou perlou mezi nimi je Kutná Hora²⁰, jejíž historické jádro bylo zapsáno do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO²¹. Tato turistická destinace nezklame ani milovníky přírodních krás. Rozprostírá se zde několik chráněných krajinných oblastí. Také cyklistické stezky tvoří rozsáhlou síť, která je každým rokem rozšiřována o další zajímavé trasy. Cyklisté se mohou vydat na populární regionální cyklotrasy či na dlouhé nadregionální trasy, jako je Greenways – Praha - Vídeň²².

CR je strategicky zaměřen na tuzemské návštěvníky, přijíždějící z celé České republiky. Významnou skupinou jsou turisté cestující do Prahy, kteří preferují pobyt mimo hlavní město a turisté projíždějící krajem, kteří jsou ochotni strávit v regionu určitý čas. Dále pak obyvatelé Prahy vyhledávající v časově a dopravně dostupném okolí nabídku pro krátkodobé pobyty. Celková návštěvnost regionu je vzhledem k velikosti území pod celostátním průměrem. V absolutním počtu turistů je kraj na 5. místě v republice (bez Prahy) s ročními počty takřka 3 mil. osob, z čehož více než 2 třetiny tvoří cizinci.²³

Turistická oblast Střední Čechy-západ je částí turistického regionu Okolí Prahy. Turistická oblast Střední Čechy-západ zahrnuje levý břeh Vltavy až po přibližnou

¹⁶ Pásková, M., Zelenka J.: Výkladový slovník cestovního ruchu, Praha 2002, s. 245.

¹⁷ Region „Okolí Prahy“ na mapě v příloze č. 1.

¹⁸ Karlštejn a okolí, Kartografie Praha 2002.

¹⁹ Kaše, J., Outrata, J., Helfert, Z.: Křivoklát, Praha 1983.

²⁰ Altová, B., Štroblová, H.: Kutná hora, Praha 2000.

²¹ O organizaci UNESCO více na www.unesco-czech.cz.

²² O nadregionální trase více na www.greenways.cz.

²³ Zdrojový článek na www.czechtourism.cz/files/regiony/rozvoj/cestovni_ruch.pdf.

spojnici Velvary – Slaný – Rakovník – Rožmitál pod Třemšínem. Její pomyslnou osu tvoří tok Berounky a podobně jako tomu je u ostatních středočeských turistických oblastí, slouží značná část k víkendovým pobytům obyvatel hl. m. Prahy.

3.1. Mikroregion „Od Okoře k Vltavě“

Mikroregion je region malého geografického měřítka. V praxi se zpravidla jedná o účelové mikroregiony sdružení obcí. V ČR jsou vytvářeny za účelem získání společné podpory pro čerpání prostředků ze státních fondů a z fondů Evropské unie²⁴. V rámci rozvoje CR umožňují tyto mikroregiony efektivnější koordinaci rozvoje infrastruktury CR, návštěvnického managementu, regulace CR a marketingu CR, do mikroregionů se obce sdružují i pro možnost společného čerpání prostředků na rozvoj CR.²⁵

Na území Středočeského kraje existuje přes 110 mikroregionů. Mikroregion „Od Okoře k Vltavě“²⁶ vznikl v roce 2000 a je dobrovolným svazkem obcí podle příslušných právních předpisů. Má devět členských obcí. Jsou jimi Velké Přílepy, Tursko, Holubice, Úholičky, Svrkyň, Okoř, Dolany, Lichoceves a Libčice nad Vltavou.

Mikroregion má zpracovaný integrovaný rozvojový plán²⁷, který mapuje potřeby budoucího rozvoje a obsahuje jednotlivé projekty. Bez tohoto dokumentu není možné žádat o podporu z mnoha dotačních zdrojů. Cílem spolupráce mikroregionu je nejen rozvíjet své území, ale také se průběžně vzájemně informovat a řešit společné problémy. Zástupci členských obcí mikroregionu se pravidelně scházejí a řeší záležitosti, které se dotýkají členských obcí a navazujícího okolí.

4. Obec Okoř

Z důvodu stále rostoucího obydlování v blízkosti Prahy bude mikroregion v němž se obec nachází v budoucnu stále víc a víc turisticky využíván. Proto je tedy dobré zaměřit se na obec Okoř²⁸ a zhodnotit její možnosti z hlediska cestovního ruchu. Obec Okoř je druhou nejmenší vesnicí v České republice, s celkovým počtem 46 obyvatel. Pyšní se také tím, že její podoba je nezměněna již 30 let a hodlá takovou zůstat navěky.²⁹

²⁴ Více info o EU na www.evropska-unie.cz.

²⁵ Pásková, M., Zelenka J.: Výkladový slovník cestovního ruchu, Praha 2002, s. 178.

²⁶ Mikroregion na mapě v příloze č. 2.

²⁷ Rozvojový plán mikroregionu zpracovaného v prosinci 2000 zveřejněn na www.risy.cz/UserFiles/File/CZ020/RISStrategie%20od%20Oko%F8e%20k%20Vltav%EC.doc.

²⁸ Obec Okoř na mapě v příloze č. 3.

²⁹ Kapitola 4 zpracována dle územního plánu obce Okoř z roku 2002. K dispozici na obecním úřadě obce Okoř.

4.1. Umístění a význačnost v regionu

Obec Okoř se nachází ve Středočeském kraji, 14 km severozápadně od Prahy, v těsné vazbě na Kladno a hl. m. Prahu. Obec plní funkci obytnou, rekreační a v omezené míře funkci pracovní. Pracovní funkce jsou spojeny jen s provozem hradu Okoř.

Jelikož velikost obce neumožňuje obslužnou a pracovní soběstačnost, vyjíždí se za realizací mimo obec. Hlavními cíli v okolních vesnicích jsou Středokluky, kde se nachází pošta a škola, a Velké Přílepy se stavebním úřadem a školou. Za ostatními potřebnými zařízeními státní správy dojíždějí obyvatelé do Prahy, která je nejčastějším cílem nákupů a hlavním místem dojížděky žáků a studentů na vyšší stupně škol. Do Prahy se vyjíždí také za prací a neméně důležité je z tohoto pohledu i Kladno.

Poloha obce je do budoucna velice význačná. Především z hlediska stále se rozvíjejícího bytového fondu v okolí Prahy. Z toho plynou rostoucí požadavky na infrastrukturu a služby. S tímto nárůstem se budou zvyšovat i požadavky na rekreaci a oddychový čas v dané oblasti. Celé území je v zájmové oblasti každodenní rekreace a jednodenní rekreace Pražanů pro tradiční turistické výlety na hrad a do přírodního parku „Okolí Okoře“³⁰, který byl vyhlášen v roce 1997. Obec Okoř má velice výraznou rekreační funkci, a to jak návštěvnost hradu, tak pobytovou rekreaci v chatách, kterých je přibližně 140 včetně rekreačních domků a neobydleného domovního fondu. Část chatové osady je navržena pro možnou přestavbu.

4.2. Demografické složení

Obec Okoř patří z hlediska počtu obyvatel mezi 100 nejmenších obcí v ČR.³¹ Jak je patrné z grafu 1, od roku 1970 do roku 1997 docházelo k poklesu obyvatel z 72 obyvatel na pouhých 24 obyvatel. Od roku 1997 do 2004, můžeme pozorovat nárůst a to z 24 na 51 obyvatel v roce 2004. V současné době má obec 46 stálých obyvatel, z toho 14 žen a 32 mužů. Z celkového počtu je 39 obyvatel ekonomicky aktivních a průměrný věk v obci je 40,7. V roce 2002 byl průměrný věk 45,4, což je skoro o 5 let méně než v roce 2005.

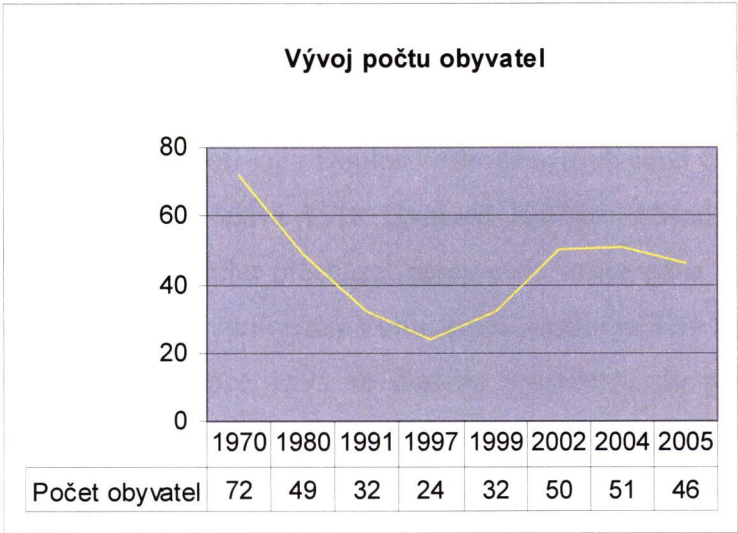
Situaci klesající populace může zachránit jen imigrace nových obyvatel do obce. Ta je vzhledem k plánovaným investicím do infrastruktury obce reálná. Do budoucna totiž obec uvažuje o zavedení plynofikace, zásobování pitnou vodou a zbudováním

³⁰ O přírodním parku pojednává kapitola 11.1.

³¹ Statistické info o počtu obyvatel na www.czso.cz.

kanalizace. Objevují se i tendence k přestavbám rekreačních domů na trvalé bydlení, což je umožněno v části chatové oblasti, která má předpoklady pro modernizaci.

Graf 1

Zdroje dat: www.czso.cz

5. Hrad Okoř³²

5.1. Historie hradu Okoř

První historická zpráva o samotné osadě Okoř je z roku 1228 v listině krále Přemysla Otakara. V této době byla osada majetkem kláštera sv. Jiří na Pražském hradě.³³ Na místě, kde se dnes nachází hrad, dříve stávala gotická kaple vybudovaná v letech 1260-1270. Stavitelem samotného hradu byl, až roku 1356, pražský měšťan František Rokycanský. Jeho jádrem byla čtyřhranná věž, jejíž součástí se stala i gotická kaple. V držení rodu Rokycanských však hrad nezůstal dlouho. Mladší syn Jan jej prodal, avšak nikde se neuvádí komu. Další doložená zmínka o vlastnictví je až z roku 1414, kdy měl hrad v držení významný královský úředník Mikuláš z Prahy. Po jeho smrti hrad krátce vlastnil Jindřich Lefl z Lažan, Mikulášův příbuzný a přítel rodiny, horlivý vyznavač Husových myšlenek. Roku 1416 se synem prodal hrad bohatému lékárníkovi, Italovi Ludvíkovi z Prahy.

³² Foto hradu dnešní podoby viz příloha č. 4.

³³ Historie zpracována dle: Sedláček, A.: Hradby a zámky české, VIII.díl, Praha 1890, s. 231-237.

Roku 1421 v období husitských válek³⁴ byl hrad dobyt vojsky Starého města pražského. Hrad byl svěřen do užívání Václavu Cardovi z Petrovic. Po porážce husitského hnutí uplatnil svá dědičná práva na Okoř lékárník Ludvík z Prahy se synem. V neklidných dobách válek nebyl hrad rozšiřován ani upravován. Až za vlády Jiřího Poděbrad³⁵ Okoř, jako věno své manželky, získal Bořivoj z Lochovic. Ten nejenom začal s opravami, ale zahájil i rozsáhlou přestavbu hradu. Za jeho doby byl přistavěn dolní hrad a poblíž dolní hradské studny vystavěl obytné stavení. V přestavbách pokračoval i jeho vnuk Bořivoj z Donína³⁶. Po jeho smrti hrad Okoř přecházel na jejich syna Jana, který hrad prodává 1518 Hynkovi Bořitovi z Martinic a Smečna³⁷. Hrad potom vždy na krátkou dobu přecházel nejprve na strýce pana Hynka – Jana, Jiřího a Volfa, pak na jednoho ze synů pana Volfa. Hrad měnil majitele tím, že byl věnem nebo nej vlastník prodal. Po roce 1595 se domohl vrácení hradu pan Jiří Bořita. Dalším vlastníkem se stal Jaroslav Bořita z Martinic. Ten hrad roku 1649 odkazuje semináři jezuitů u sv. Václava. Podmínkou bylo, že vždy 3 muži z řádu budou vzděláni ve vedení duchovní správy na statcích Bořitovských.

Jezuité k Okoři připojili další statky a vytvořili tak panství Tuchoměřické. Za vlastnictví jezuitů se na hradu prakticky nic neudělalo. Pouze obnovili kapli, kterou v roce 1673 vysvětil Jan Tomáš Pešina z Čechorodu³⁸. V roce 1773 byl jezuitský řád zrušen a z jeho statků byl vytvořen tzv. Studijní fond, kam připadl všechn majetek řádu. Fondem byl však hrad velmi zanedbáván. V roce 1787 byl hrad již tak narušený, že pro zabezpečí zřícení věže byla kaple uzavřena. Ve věži se objevila trhлина, která se zvětšovala až došlo k sesutí poloviny věže. Tehdejší správce dal strhat střechy a krytinu rodnal. Zkázou dovršili okořští, kteří hrad vyloupili.

I přesto, že se hrad v dnešní době zachoval jen jako zřícenina, má své kouzlo i dnes. Dříve se jeho trosky staly oblíbeným námětem romantických malířů a půvab a malebnost celého okořského údolí sem nasměrovala kroky řady významných umělců³⁹. Nejména Antonína Slavíčka⁴⁰, jehož období 1899 – 1901 lze označit za období okořské.

Šmahel, F.: Husitská revoluce I.-IV.díl., Praha 1995.

Urbánek, R.: Věk poděbradský, III.díl, Praha 1962.

Halada, J.: Lexikon české šlechty I. Díl, Brno 1994, s. 44.

Halada, J.: Lexikon české šlechty I. Díl, Brno 1994, s. 97 - 98.

Rak, J.: Bývalí Čechové..., Jinočany 1994.

Ilustrace hradu v příloze č. 10.

Tomeš, J.: Antonín Slavíček, Praha 1966.

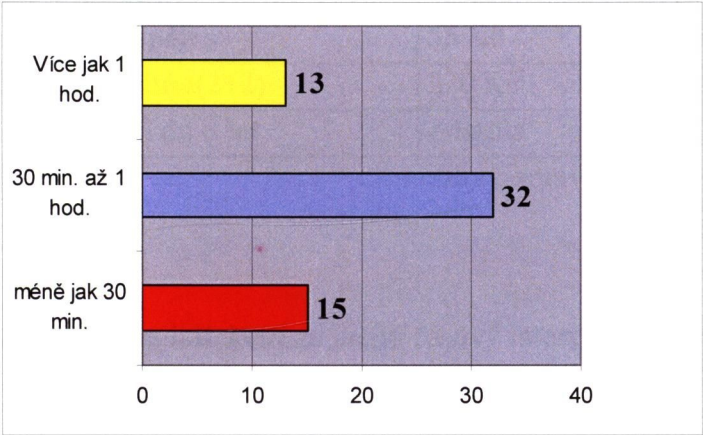
S Okoří je spojeno asi 30 jeho obrazů. Mezi další umělce můžeme uvést i Karla Hynka Máchu⁴¹.

Roku 1920 patřil hrad Klubu českých turistů, od roku 1967 byla správa svěřena Středočeskému muzeu v Roztokách u Prahy⁴². V té době zde probíhal intenzivní archeologický výzkum. Na hradě byly provedeny zajišťovací práce zejména na západní a jižní straně hradu. Částečně byly obnoveny místnosti paláce při jižní stěně. V roce 1990 byl hrad přearán pod zastupitelstvo hl. m. Prahy. Nakonec o převedení majetku požádala obec Okoř, která se stala vlastníkem roku 1994.

5.2. Provoz hradu

Na hradě působí celoročně pouze jeden průvodce. Současne prodává vstupenky a upomínkové předměty v pokladně hradu. V tomto případě by bylo vhodné především v době hlavní sezóny, kdy je o průvodcovské služby zvýšený zájem, posílit tyto služby a spolupracovat například se studenty. Jeden průvodce v době hlavní sezóny je nedostačující, jelikož se v této době na hradě zdržuje velký počet návštěvníků. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že na hradě stráví nejvíce návštěvníků 30 minut až 1 hodinu (viz graf 2). Je zajímavé, že ti, kdo strávili na hradě Okoř více času, jsou také spokojenější se službami hradu⁴³.

Graf 2 Kolik minut jste strávil(a) na hradě ?

Zdroj: vlastní šetření

⁴¹ Mráz, B.: Karel Hynek Mácha: Hradý spatřené, Praha 1983.

⁴² Podrobné info o muzeu na www.muzeum-roztoky.cz.

⁴³ Zjištěno z vlastního terénního šetření.

Prohlídkový okruh trvá 45 minut. Kapacita jedné prohlídky je 50 osob a je možné ji absolvovat i samostatně. Prohlídkový okruh není náročný a zvládnou ho i menší děti. Výklad je veden jen v českém jazyce, ale je možnost požádat o cizojazyčné průvodcovské texty, a to v anglickém a německém jazyce. Hrad je veřejnosti přístupný každým rokem od dubna do října. V listopadu, prosinci, lednu, únoru a březnu lze prohlídku hradu objednat telefonicky minimálně tři dny předem. Otevírací doba je uvedena v tabulce 1. Hromadným výpravám lze zajistit prohlídku na určitý den a hodinu pouze po předchozí písemné či telefonické dohodě se správou hradu.

Ceny vstupného jsou sepsány v tabulce 2. Připlácí se navíc 20 Kč, je-li v prohlídce zahrnuto vystoupení historického šermu. Bylo by dobré tyto služby oddělit od samotné prohlídky. Ne každý má zájem se vystoupení účastnit.

Tabulka 1 **Otevírací doba**

Duben - Květen	Sobota a neděle 10:00 - 16:00 hod
Červen - Srpen	Denně mimo pondělí 10:00 – 16:00 hod
Září – Říjen	Sobota a neděle 10:00 - 16:00 hod

Zdroj: správa hradu

Tabulka 2 **Ceny vstupného**

Děti, studenti, důchodci	35 Kč
Dospělí	55 Kč
Rodina(2+2)	220 Kč
Děti do 6 let	Zdarma

Zdroj: správa hradu

5.3. Návštěvnost

Návštěvnost znamená počet lidí, kteří za určitý časový interval navštívili hrad Okoř. Odráží míru atraktivity hradu a jeho úspěšnost na trhu. Z tabulky 3 je patrný vývoj návštěvnosti na hradě Okoř v letech 2002 až 2005. V počtu návštěvníků nejsou započítány kulturní akce v podhradí, jen samotní návštěvníci, kteří si zakoupili vstupenku na prohlídkový okruh. Z tabulky lze vyčíst, že v roce 2005 v měsíci srpen, byla návštěvnost nejvyšší od roku 2002. V grafu 3 je vyznačená celková návštěvnost v letech 2002 až 2005. Nejvíce návštěvníků bylo v roce 2002, kdy hrad navštívilo 11 457 lidí. Poté pozorujeme lehký pokles, až do roku 2004, kdy o hrad projevilo zájem jen 9 008

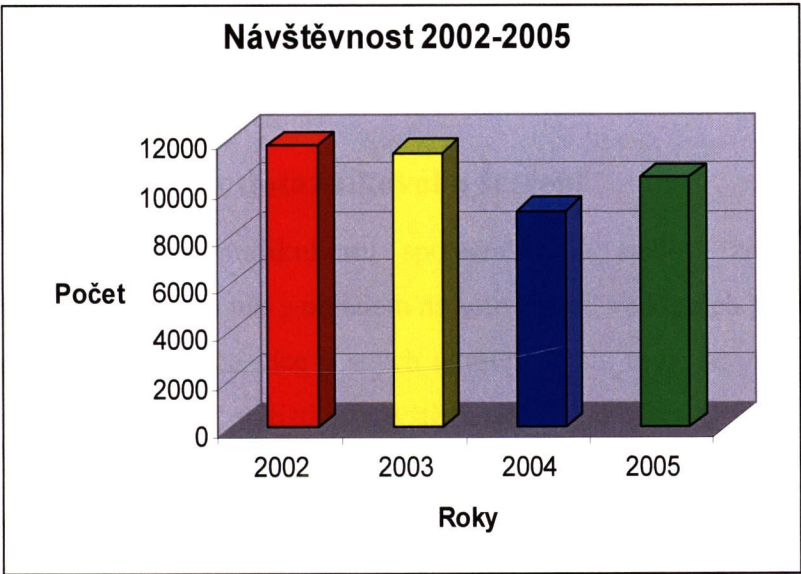
návštěvníků. Nejde s určitostí tento propad v roce 2004 vysvětlit. V roce 2005 pak návštěvnost stoupla až na 10 969, a to především díky pěknému počasí v hlavní sezóně a v měsících září a říjen.

Tabulka 3 Návštěvnost 2002 - 2005

Měsíc/rok	2002	2003	2004	2005
Březen	98	590	19	309
Duben	1520	1638	1325	1079
Květen	999	2612	895	1270
Červen	1646	961	844	1099
Červenec	2941	1762	1610	1801
Srpen	1856	1610	2037	2041
Září	1615	1348	921	1362
Říjen	906	488	1008	1642
Listopad	151	398	215	133
Prosinec	25	3	134	257
Celkem	11 757	11 410	9 008	10 969

Zdroj: správa hradu

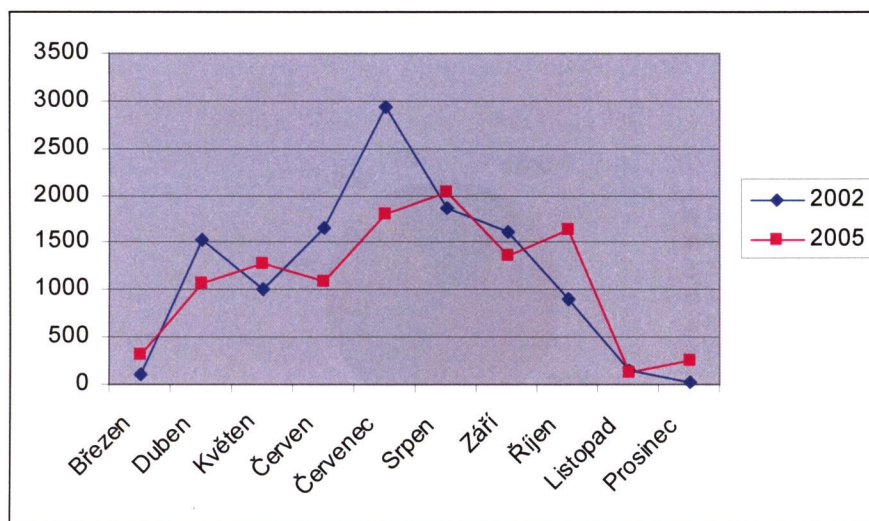
Graf 3

Zdroj: správa hradu

V následujícím grafu – graf 4 – je vidět srovnání návštěvnosti v roce 2002 a 2005. V měsících březen, květen, srpen, říjen a prosinec byla v roce 2005 návštěvnost vyšší, než v roce 2002. Ve zbývajících měsících byla návštěvnost nižší. Největší rozdíl mezi těmito roky byl v červenci.

Graf 4 Srovnání návštěvnosti roku 2002 a 2005

Zdroj:správa hradu

5.4. Skladba návštěvníků z dotazníkového šetření

Základem komunikace v multikulturní společnosti je znalost zpětné vazby a schopnost posuzovat dění kolem nás s ohledem na souvislosti, ve kterých probíhá.

Chce-li hrad Okoř dozvědět něco více o svých návštěvnicích, musí se přikročit (kromě pečlivě a průběžně zpracované statistiky návštěvnosti) i k marketingovému výzkumu. Každý takový výzkum pomáhá lépe poznat návštěvníka a jeho konkrétní potřeby a zvyklosti. Nelze se však domnívat, že jedním výzkumem se o návštěvníkovi dozvíme úplně všechno.⁴⁴

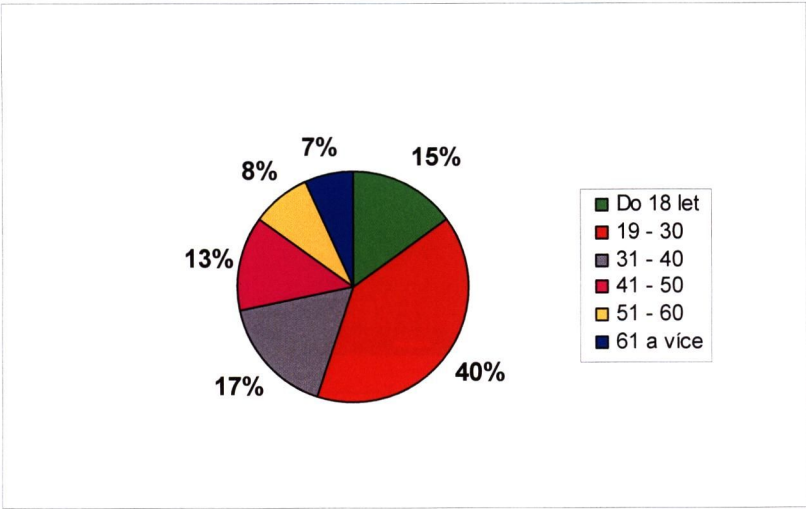
Dotazníkové šetření bylo provedeno na hradě Okoř v hlavní sezóně roku 2005.⁴⁵

⁴⁴ Foret, M., Floretová, V.: Jak rozvíjet místní cestovní ruch, Praha 2001, s. 147- 148.

⁴⁵ Marketingový výzkum popsán podrobně v kapitole 2.2.

Sonda ukázala, že mezi návštěvníky převažují mladí aktivní lidé (viz graf 5). Z dotazovaných respondentů převažovali návštěvníci ve věku od 19 do 30 let. Z 60 dotázaných to bylo 24 (40%) návštěvníků hradu. Celkem 10 (17%) respondentů bylo ve věkovém rozmezí 31 – 40 let, 9 (15%) ve věku do 18 let, 8 (13%) v rozmezí 41 – 50, 5 (8%) ve věku 51 – 60 a 4 (7%) respondenti ve věku 61 a více.

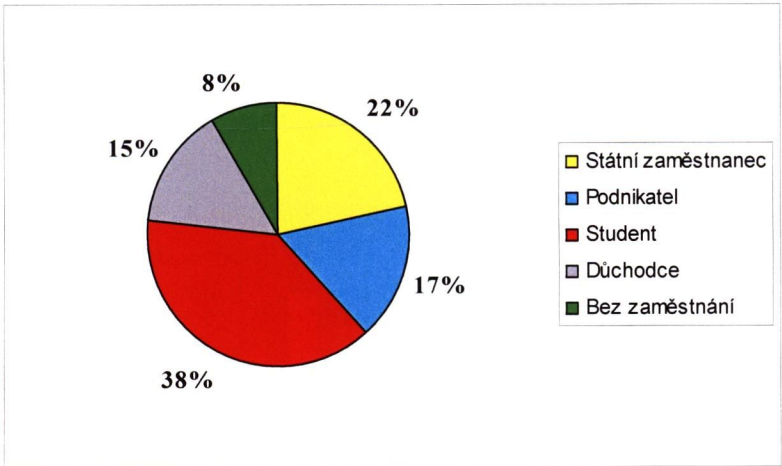
Graf 5 **Věková struktura**

Zdroj: vlastní šetření

Mezi mladými lidmi 23 (38%) z dotazovaných respondentů tvořili studenti (viz graf 6), 13 (22%) státní zaměstnanci, 10 (17%) soukromých podnikatelů, 9 (15%) důchodců a 5 (8%) z dotazovaných bylo nezaměstnaných.

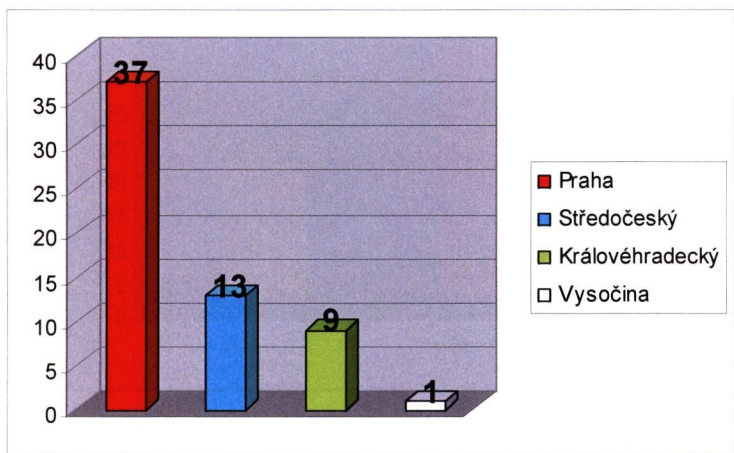
Graf 6 **Zaměstnání**

Zdroj: vlastní šetření

V hlavní sezóně přijíždějí návštěvníci, kteří tráví v obci dovolenou, obyvatelé Prahy a lidé z nejbližšího okolí (viz graf 7). Nejvíce dotázaných respondentů pocházelo z Prahy - 37 respondentů a Středočeského kraje - 13 respondentů. 9 z dotázaných pocházelo z Královéhradeckého kraje a pouze 1 dotazovaný z kraje Vysočina.

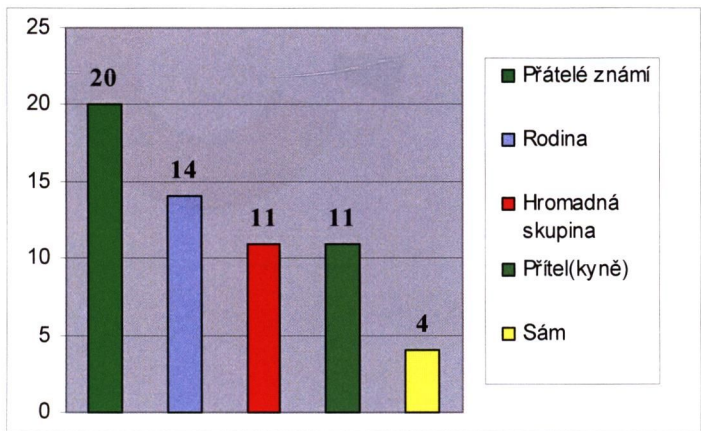
Graf 7 Z jakého kraje pocházíte ?

Zdroj: vlastní šetření

Z hlediska organizace převládá na hradě Okoř individuální cestovní ruch nad organizovaným. Návštěva hradu je v době prázdnin společenskou záležitostí a dotázaní sem proto přicházejí nejčastěji v neformálních skupinách. Je to patrné z grafu 8, kde je názorně vidět, že návštěvníci přijíždějí na hrad převážně v doprovodu přátel a známých (20 respondentů) nebo rodiny (14 respondentů). 11 dotazovaných navštívilo hrad s přítelkyní nebo jako hromadná skupina. Zbytek tj. 4 respondenti přijeli na hrad sami.

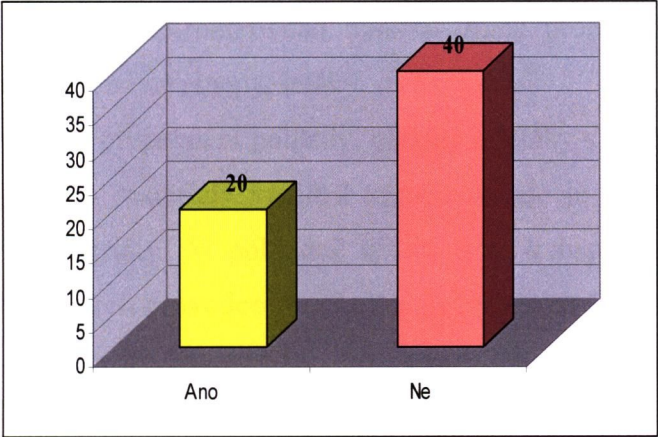
Graf 8 **S kým jste na hrad přijeli ?**

Zdroj: vlastní šetření

Téměř polovinu z dotazovaných respondentů, tvoří návštěvníci, kteří již v minulosti hrad navštívili (viz. graf 9). Celkem 40 z dotazovaných již na hradě bylo, ale rozhodli se jej navštívit opětovně. 20 z dotazovaných hrad navštívilo poprvé.

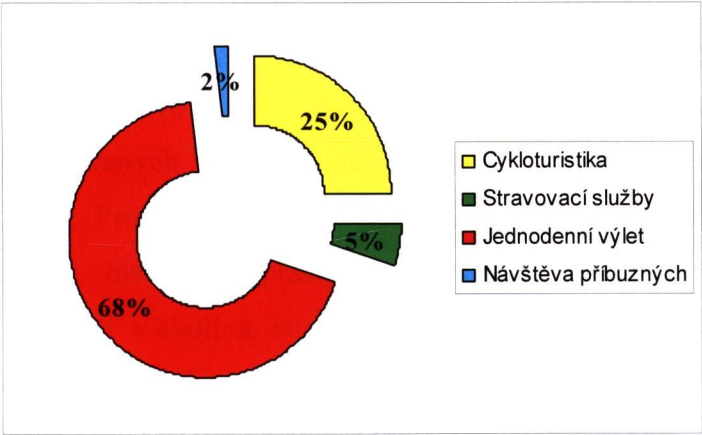
Graf 9 **Jste tu poprvé ?**

Zdroj: vlastní šetření

Důvodem jejich opětovné návštěvy je především jednodenní výlet (41 dotazovaných, tj. 68%), cykloturistika (15 dotazovaných, tj. 25%) dotazovaných nebo stravovací služby (3 dotazování, tj. 5%) a pouze 1 (2%) z dotazovaných navštívil hrad z důvodu návštěvy příbuzných (viz graf 10).

Graf 10 **Jaký je důvod Vaší návštěvy ?**

Zdroj: vlastní šetření

5.5. Propagace

Jedním z komunikačních nástrojů, pomocí něhož může vedení obce prosazovat a „zviditelňovat“ své území, je propagace. Zvýšenou a účinnou propagací lze dosáhnout vyšší návštěvnosti objektu. Jejím cílem není jen informovat, ale především motivovat k její návštěvě. Kvalitně zpracované propagační materiály by měly být nezbytnou součástí vybavení každého památkového objektu. Mezi propagační materiály řadíme pohlednice, prospekty, brožury, mapy, letáky, plakáty atd.⁴⁶

Obec Okoř vydává propagační pohledy, plakáty a letáky s rozpisem kulturních akcí na sezónu. Nestačí tyto materiály kvalitně zpracovat, ale je zapotřebí najít i vhodné umístění pro tyto materiály. V pokladně hradu jsou k dispozici pohlednice, letáky s rozpisem kulturních akcí, průvodce po okolí a mapy. Pokladna hradu by si zasloužila více pozornosti a mohla by být zdrojem propagace a koneckonců i příjmů pro hrad. Mohla by více využívat specifiku nabízeného sortimentu, stejně jako formu slev pro časté návštěvníky a příznivce hradu. Pokladna hradu je také pro návštěvníky špatně označena, proto by bylo dobré na vhodné místo umístit propagační ukazatel, směřující k pokladně hradu. Pohlednice je možné si také zakoupit ve Family Hotelu Okoř. Před vstupem do hradu je umístěna tabule s mapou na které jsou vyznačeny turistické trasy do okolí. Dále je zde vyvěšen program na sezónu.

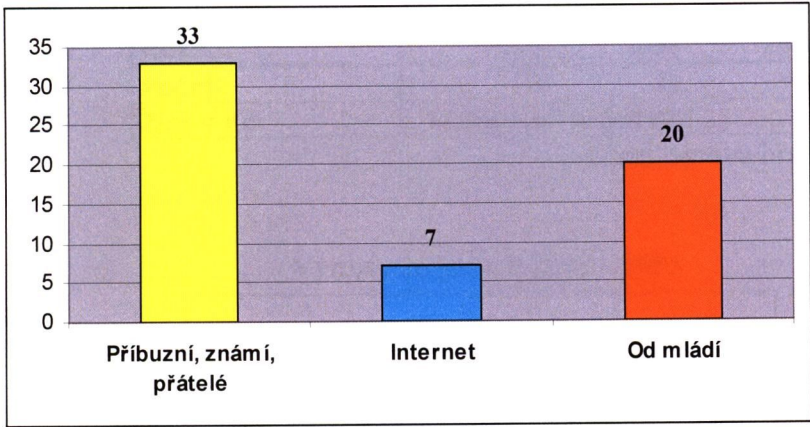
Mezi význačné propagační prostředky se řadí internet. Internet je v dnešní době nejostřeji sledovaným informačním médiem. Obec Okoř má oficiální internetové stránky www.obecokor.cz, kde se prezentuje i hrad. Stránky obce jsou nově zrekonstruované a upravené. Ještě donedávna byly zastaralé a neobsahovaly potřebné množství informací. V dnešní době jsou na dostačující úrovni, jen na nich chybí diskusní fórum, kde by se zájemci mohli vyjadřovat své názory a postřehy. Samotný hrad se snaží prezentovat také na soukromě provozovaných stránkách jako např. www.hrady.cz, www.pamatky.com a www.hrady.dejiny.cz. Propagace na těchto stránkách je na dostačující úrovni. Je na nich stručný popis hradu, historie, dopravní dostupnost, otevírací doba, pořádané akce, fotogalerie, zajímavosti v okolí a kontakty na správu hradu. Stránky jsou průběžně aktualizovány a poskytují vhodnou formu propagace. Hrad je také propagován na stránkách české centrály cestovního ruchu www.czechtourism.com, pod sekci „Kouzlo hradů a zámků“. Na stránkách je uveden stručný popis hradu a jeho lokalizace.

⁴⁶ Janečková, L., Vašíková, M.: Marketing měst a památek, Praha 1999, s.94 – 97.

Především jsou zde ale uvedeny odkazy na jiné internetové stránky, kde je hrad prezentován.

Z vlastního dotazníkového šetření (viz. graf 11) bylo zjištěno, že neexistuje žádný výrazný zdroj informací o hradě který by návštěvníci vnímali intenzivně. Většina dotázaných se o hradě dozvěděla prostřednictvím přátel a známých nebo ho zná již od mládí, jelikož z oblasti pocházejí. Pouhých 7 z dotázaných se o hradě dozvědělo na internetu.

Graf 11 Odkud jste se o hradě dozvěděli ?

Zdroj: vlastní šetření

5.6. Ekonomické zajištění

Hrad Okoř patří pod správu obce Okoř, která ale nepůsobí jako samostatná jednotka. Obec Okoř patří pod obec Velké Přílepy, od které dostává také finanční prostředky. Výnosy hradu za rok 2005 jsou uvedeny v tabulce 4. Činí je dotace od státu, příspěvky od obce Velké Přílepy a tržby ze svateb. Na hradě Okoř se v roce 2005 uskutečnilo 52 svateb, které přinesly hradu 26 tisíc Kč. O svatby na hradě je čím dál tím větší zájem (tabulka 5). Z tohoto kladného ohlasu plynou i větší výnosy pro hrad (graf 12). Zbytek financí si objekt získává sám vlastní činností. Představují je tržby za vstupné do hradu, kulturní akce a pronájem restaurace Dělová bašta. Především pronajímání částí prostor pro pořádání různých akcí je velmi důležitým zdrojem finančních příjmů řady památkových objektů i některých muzeí, zejména v historických památkových objektech.⁴⁷

⁴⁷ Kelner, K.: Marketing a management muzeí a památek, Praha 2005, s.254.

Tabulka 4

Výnosy 2005

Rok	2005
Dotace	70 000 Kč
Příspěvek od obce	179 856 Kč
Svatby	26 000 Kč
Vstupné	155 000 Kč
Celkem	430 000 Kč

Zdroj: správa hradu

Tabulka 5

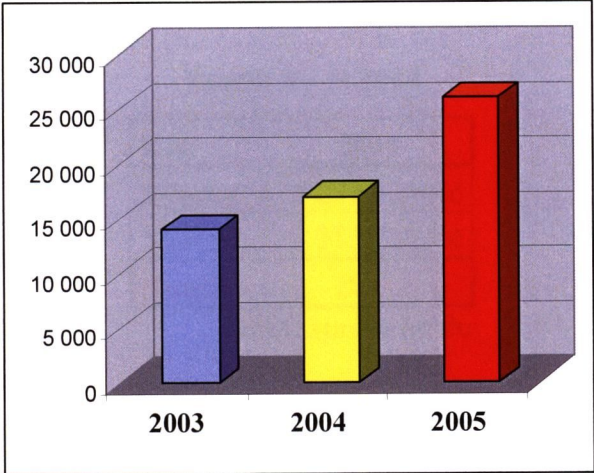
Svatby 2003 - 2005

Rok	2003	2004	2005
Počet	28	35	52
Zisk v Kč	14 000 Kč	17 000 Kč	26 000 Kč

Zdroj. správa hradu

Graf 12

Výnosy ze svateb 2003 - 2005

Zdroj: správa hradu

Náklady na hrad tvoří náklady na údržbu hradu a náklady na průvodce. V roce 2005 činily 435 376 Kč (tabulka 6).

Tabulka 6

Náklady 2005

Rok	2005
Opravy	249 856 Kč
Průvodce	185 520 Kč
Celkem	435 376 Kč

Zdroj: správa hradu

Nejen minulém roce, ale i v předcházejících dvou rocích 2003 a 2004, náklady na hrad překročili jeho výnosy (tabulky 7, 8 a 9). V roce 2005 to bylo o 4 520 Kč. Tento rozdíl doplácí obec Okoř z rozpočtu obce. Hrad si sám na sebe nestačí vydělat, ale i přesto je průměrně z 95 % soběstačný. Tato hodnota byla spočítána poměrem výnosů a nákladů v určitém roce a spočtena průměrná hodnota v procentech.

Tabulka 7

Rozdíl V - N 2003

Rok	2003
Zisky	369 186 Kč
Náklady	388 186 Kč
Rozdíl	-19 000 Kč

Zdroj: správa hradu

Tabulka 8

Rozdíl V - N 2004

Rok	2004
Výnosy	3 257 320 Kč
Náklady	353 730 Kč
Rozdíl	-28 000 Kč

Zdroj: správa hradu

Tabulka 9

Rozdíl V - N 2005

Rok	2005
Výnosy	430 856 Kč
Náklady	435 376 Kč
Rozdíl	-4 520 Kč

Zdroj: správa hradu

6. Využití objektu

Hrad Okoř poskytuje návštěvníkům průvodcovský servis, objednávkový a rezervační systém vstupenek, prodej propagačního a upomínkového zboží v pokladně, občerstvení u hradu, koncerty a jiné kulturní akce. Dále jsou zde pořádány svatby⁴⁸, o který je značný zájem. V roce 2005 to byly 4 až 5 svateb za víkend. Využití hradu je široké a všemi těmito službami zvyšuje správa hradu atraktivitu památky pro turisty, a tak zvyšuje návštěvnost hradu.

6.1. Prohlídka hradu⁴⁹

Do dnešní doby se hrad zachoval jen jako zřícenina. Tehdejší podobu hradu si můžeme jen představovat⁵⁰. A právě v této skutečnosti se skrývá určité tajemství a vzácnost historického objektu.

Hrad Okoř stojí na nevysokém skalním návrší.⁵¹ Na západě ho obtéká Zákolanský potok, na jehož pravém břehu je stráž Bašta, tzv. Na šancích. Při levé straně potoka se pak nachází již samotný hrad. Zákolanský potok neměl jen funkci obrannou, ale sloužil i jako pohon mlýna. Dříve pod hradem býval i rybník, který je ale dnes již vypuštěn a na jeho původním místě jsou jen louky, využívané pro pořádání kulturních akcí a koncertů⁵². Rybník sloužil jak pro větší bezpečnost hradu, tak i pro chov ryb. Přicházíme-li k hradu příjezdovou cestou, chalupa po levé straně sloužila jako lázeň. Od ní vpravo byla v jednoduché zdi brána, která je dnes již zbořena. Bránu chránilo od severní strany čtverhranné věžovité stavení, kterému se říkalo refektář, jako upomínka na bývalou vládu jezuitů. Za branou můžeme spatřit branku k refektáři, která ale nepochází z původního hradu, i když je postavena ze stejného kamene, jako všechny ostatní části. V nejvyšším místě v refektáři se zachovaly tři okna. Uvnitř je stavení holé a zčásti vestavěné do skály. Postupujeme-li za bránu, podél nás se táhne hradba se střílnami. Parkán u hradeb je rozdělen na zahrádky. Kromě nich je tady několik chalup a vpravo od cesty jsou vysoké skály zbytku hradu. Jedno oddělení vlevo se pokládá za bývalý pivovar. Dále po pěšině, za zatáčkou k západu je ve venkovské hradbě bašta, která bývala pekárnou. Za samotnou pekárnou, mezi venkovskou hradbou a strmými skalami horního hradu se nacházela branka, kterou roku 1824 strhnul majitel pekárny. Odtud se jde pořád rovně mezi

⁴⁸ Foto svatební kaple v příloze č. 11.

⁴⁹ Plánek hradu v příloze č. 9.

⁵⁰ Rekonstrukce hradu v příloze č. 8.

⁵¹ Prohlídka hradu zpracována dle: V. J. Procházka.: Hrad Okoř, nedatováno.

⁵² Kulturní možnosti hradu viz. kapitola 6.2.

hradbou a horním hradem. Na konci cesty byla třetí brána s příkopem. V dnešní době je na místě třetí brány postavena dřevěná brána⁵³ a od ní začíná prohlídková trasa hradu. Volně se stoupá po parkánu, kde je na východní straně k vidění obytné stavení ze 16. století. Vedle stavení je věž se studnou, do které byla voda vháněna z mlýna pod hradem, stejným systémem jako na hradě Karlštejn.

Jde-li se k hornímu hradu po pěšině, po pravé ruce je polokruhovitá bašta, jíž se říkalo Na krchůvku. Nejdominantnější na hradu je jeho čtyřhranná věž⁵⁴. Západní část věže je sesutá. Uvnitř věže se nacházela kaple, která měla dvě okna na východní a dvě na jižní stranu. Okna byla prvotně ze 14. století, ozdobně vypracována, ale jezuité je zničili, a nechali všechny ozdoby strhat, aby souhlasila s vkusem 17. století. Dnes můžeme vidět jen dochované zbytky ozdob. Kromě těchto oken jsou tady i tři slepá okna. Ve věži byly nad sebou tři podlahy, z nichž zbyly dodnes kusy trámů. V jihozápadním rohu pod věží je dlouhé stavení, v němž byly zespodu konírny a nad nimi dvoje světnice nad sebou, nejspíše pro maštaláře. Samotný palác hradu je na západním konci. Třetinu paláce zabírá bývalá kuchyně, zbytek tvoří světnice. Zčásti ještě lze vidět, jak byly rozmístěny⁵⁵. Nakonec docházíme ke čtvrté bráně, stojící severně od věže a vysoko nad parkánem, ale z které zbyl jen průjezd s tmavým žalářem.

6.2. Kulturní možnosti

Kulturní využití hradu Okoř je pestré a bohaté. V průběhu celého roku na hradě probíhají různé kulturní akce. Především ale v hlavní sezóně, kdy je hrad otevřen denně. Mimo sezónu, to je v měsících leden, únor a říjen, žádné akce neprobíhají. Hrad informuje veřejnost pomocí propagačního letáku, který je možný dostat v pokladně hradu⁵⁶. Na hradě se pořádají divadelní představení, vystoupení historického šermu, taneční vystoupení, hudební festivaly, Velikonoce a Vánoce na hradě. Veškeré informace o kulturních akcích na hradě poskytuje pokladna hradu a obecní úřad Okoř. Kromě samotného hradu je v obci možné navštívit i divadlo, provozované v Dolském mlýně. Divadlo hraje ale nepravidelně, tudíž je potřebná předchozí telefonická dohoda. Divadelní představení jsou určena především pro děti. Ačkoliv existuje snaha spolupráce hradu s divadlem, chybí jakákoliv propagace divadla na hradě Okoř.

⁵³ Foto brány v příloze č. 6.

⁵⁴ Foto věže hradu v příloze č. 5.

⁵⁵ Jádru hradu v příloze č. 7.

⁵⁶ Program hradu na rok 2005 v příloze č. 12.

Akce na hradě 2005

- **Březen**

26. - 27. 3. Velikonoce na hradě Okoři⁵⁷.

- **Duben**

17. 4. Divadlo Řešeto s vystoupením strašidla na hradě. Probíhá v rámci prohlídky hradu od 11, 13 a 15 hodin.

23. - 24. 4. Vystoupení skupiny historického šermu Streitax⁵⁸.

1. 4. 35. ročník pochodu „Do Okoře bez Oře“ z Kralup nad Vltavou nebo Zákolan, na Okoři vystoupení skupiny historického šermu, stanoviště her a soutěže pro děti.

- **Květen**

1. 5. a 15. 5. Divadlo Řešeto s vystoupením strašidla na hradě.

14. 5. Celodenní produkce Raven.

21. - 22. 5. Vystoupení skupiny historického šermu Streitax.

21. 5. Hudební festival pod hradem Okoř se štávou⁵⁹.

- **Červen**

4. 6. Večerní vystoupení Divadla Řešeto od 18 hodin.

5. 6. Divadlo Řešeto s vystoupením strašidla na hradě.

25. 6. Bitva pod hradem v produkci skupiny historického šermu Bakaláři.

- **Červenec**

2. - 3. 7. a 23. - 24. 7. Vystoupení taneční skupiny Vampyrus Iuvenilis.

- **Srpen**

20. 8. Hudební festival pod hradem Open Air Festival

21. 8. a 28. 8. Divadlo Řešeto s vystoupením strašidla na hradě.

- **Září**

3. - 4. 9. Vystoupení skupiny historického šermu Streitax.

17. 9. Celodenní produkce Okořská garda.

- **Prosinec**

3. - 4. 12. Adventní víkend na hradě.

⁵⁷ Program v příloze č. 13.

⁵⁸ Fotografická ukázka šermířského vystoupení v příloze č. 14.

⁵⁹ Foto z festivalu příloha č. 15.

Okoř se štávou 2005

V sobotu 21. května 2005 od 14 do 2 hodin proběhl v romantickém podhradí hradu Okoř u Prahy už VII. ročník hudebního festivalu ve stylu rock-pop-ethno.⁶⁰ Akci každým rokem pořádá nahrávací hudební studio Sun Music. Program každého ročníku je jedinečný jak ve srovnání s předchozími ročníky, tak s ostatními festivaly. Dramaturgie večera vždy vychází z pravidel, která si pořadatelé stanovili již při prvním ročníku. Na pódiu v podhradí se potkaly osobnosti folkové a rokové hudby. Vystoupil zde například Ivan Hlas, originální pražská kapela Bůh ví, Načeva, Kryštof, Aneta Langerová a dalších 6 interpretů.⁶¹ Po celé trvání festivalu a v nejbližších hodinách před a po skončení byla k dispozici kyvadlová doprava, posílená linka - autobus číslo 350 (od stanice metra Dejvická - Okoř a zpět). Odjezdy spojů zpět byly v 18:00, 22:00, 24:00 a 03:00 hodiny přímo od Okoře. Všechny odjezdy a příjezdy spojů byly přizpůsobeny vytížení linky. Pro ty, kdo přijeli autem se nabízela možnost parkování pod hradem. V roce 2005, byla ale kapacita parkoviště nedostačující. V příštím roce pořadatelé uvažují o rozšíření parkovacích možností se spoluprací se soukromými vlastníky pozemků. Předprodej vstupenek probíhal v sítích Ticketpro a Ticketstream. Při rezervaci do 8. 5. za 250 Kč a od 9. 5. do 20. 5. za 300 Kč. Byla možnost zakoupit si lístek i na místě a to za 250 Kč, děti za 50 Kč (děti do 12 let a vozičkáři měli vstup zdarma). Pro děti byl též připraven dětský koutek s atrakcemi. V celém areálu platil zákaz vstupu se psi. Část výtěžku ze vstupného z této akce byla již tradičně věnována na obnovu a rekonstrukci hradu Okoř.

Veškeré informace o festivalu jsou uvedeny na internetových stránkách www.festivalokor.cz. V roce 2005 se festivalu zúčastnilo 5 000 lidí, z toho 2 300 lidí využilo stanové městečko, jež bylo k dispozici. Celkový počet návštěvníků jen potvrzuje značnou úspěšnost festivalu.

Bitva pod hradem 2005

Každým rokem v září se na hradě Okoř koná „Bitva pod hradem“.⁶² V roce 2005 se uskutečnil již 23. ročník této akce. Představení je v produkci skupiny historického šermu Bakaláři, kteří zde mají vybudované stálé zázemí. Pořádají zde nejen šermířské vystoupení z období gotiky a renesance ale i střelby z historických palných zbraní. Pro diváky vystavují funkční repliky dobových zbraní a zbroje. Na hradě Okoři se setkávají

⁶⁰ Zpracováno dle vlastního šetření. O festivalu více na www.okorsestavou.cz.

⁶¹ Propagační leták na rok 2005 v příloze č. 16.

⁶² Foto z Bitvy pod hradem 2005 v příloze č. 17.

vždy s pozitivními reakcemi návštěvníků. Program bývá celodenní a je vždy pestrý a slušně organizovaný. Letos byly atraktivní ukázky jezdeckého umění. Vše se odehrávalo na louce s Okoří v pozadí. Na samotnou bitvu byly připraveny i velmi realistické kulisy mlýna, jehož náhonem skutečně tekla uměle přivedená voda (viz. příloha). Samotné bitvy se zúčastnilo asi 250 lidí ze zhruba čtyřiceti skupin. Nezapomnělo se ani na děti, pro které byly připraveny soutěže.

Dolský mlýn

Dolský mlýn se nachází v obci Okoř.⁶³ Byl založen roku 1514 rodem Martiniců. Působí zde amatérský divadelní soubor Manetka se šesti členy. Soubor se zabývá namlouváním pohádek, voděním loutek a malbou kulis. Nepravidelně pořádají divadelní představení, především pro školy a školky. Působí celoročně a divadelní představení je možné spojit s prohlídkou hradu. Kapacita divadla je 60 míst. Představení je nutno telefonicky objednat. V programu jsou pohádky jako: O krásné Julianě, Sůl nad zlato, O králi z Okoře a draku Hromburácovi, Pohádka naruby, Kouzelné koláčky čaroděje Habakuka a Princ s ptákem Ohnivákem – určeno pro dospělé. Mlýn má vlastní místa k parkování s kapacitou 15 aut. Parkoviště funguje celoročně a je zabezpečeno kamerovým systémem.

6.3. Využitelnost mimo sezónu

Mimo sezónu je hrad veřejnosti uzavřen. Výjimkou bylo loňské předvánoční období 3. a 4. prosince, kdy se na hradě konal advent. Do programu byly zahrnuty vánoční trhy a prohlídka hradu. V zimní sezóně se dále konají svatby, jinak slouží toto období pro údržbu a obnovu objektu. Správa hradu také plánuje a zajišťuje nadcházející sezónu.

7. Dopravní dostupnost

Doprava je jedním ze základních předpokladů rozvoje cestovního ruchu. Překlenuje prostorové rozdíly mezi místem bydliště občana a místem cestovního ruchu, přivádí účastníka k objektům a zařízením cestovního ruchu a vytváří tak možnosti spotřeby v cestovním ruchu.⁶⁴

⁶³ Foto Dolského mlýna v příloze č. 21.

⁶⁴ Oriška, J.: Technika služeb cestovního ruchu, Praha 1999, s.19.

Dopravní dostupnost na hrad Okoř je vcelku uspokojivá, především díky těsné blízkosti Prahy. Do obce jezdí pravidelná autobusová doprava. Většina návštěvníků ale využívá k dopravě na hrad osobní automobil. Železniční doprava je potom využívána nejméně, jelikož přímé železniční spojení na Okoř neexistuje.

7.1. Silniční doprava

Silniční doprava je v současné době z hlediska cestovního ruchu nejvýznamnějším druhem dopravy, neboť zpřístupňuje i ta místa, která nejsou dosažitelná jinými způsoby dopravy.⁶⁵ V cestovním ruchu vystupuje silniční doprava ve dvou hlavních formách jako:

- hromadná autobusová (autokarová) doprava,
- individuální doprava osobním vozem (automobilem).

Autobusová doprava

Tento druh dopravy nevyužívají nejen návštěvníci hradu, ale také místní občané. Může se využít pravidelná autobusové linky č. 350 Dejvická - Roztoky - Okoř, kterou zajišťuje Pražská integrovaná doprava. Autobus číslo 350 vyjíždí z Prahy z Dejvic každý den v pravidelných intervalech. Cesta do obce Okoř trvá cca 40 minut. Autobus stavi v obci Okoř, cca 300 metrů od hradu. Cena jízdného je 20 Kč. Jízdní řád na celý týden je uveden v příloze č. 19. Nebo je možné využít linky ČSAD č. 100350 a 290083 opět s odjezdem z Dejvické. Tato linka byla zřízena 1. 7. 1997 firmou ČSAD BUS Kladno a.s.

I když o víkendu a během hlavní sezóny není linka 350 posílena, kapacita je dostačující a není potřeba zkracovat interval spojení. Linka se posiluje jen v době koncertů na hradě.⁶⁶

Individuální doprava osobními auty

Návštěvníci využívající přepravu osobním automobilem většinou dojíždějí z Prahy a blízkého okolí. Nejlepší dostupnost z Prahy je z Dejvic Evropskou ulicí, poté po Pražském okruhu až na sjezd Exit 3 Přední Kopanina, přes Tuchoměřice a Číčovice na Okoř. Cesta není dobře značená, přestože automobilovou dopravu využívá nejvíce návštěvníků. Návštěvník, který se rozhodne Okoř navštívit poprvé, je se značením cesty většinou nespokojen. Při cestě se neobjevují žádné ukazatele ani žádné propagační

⁶⁵ Ryglová, K.: Cestovní ruch, Brno 2005, s.28.

⁶⁶ Kapacita linky 350 posuzována podle vlastního šetření.

tabule, které by na památku upozornily. Bylo by vhodné investovat do formy této propagace.⁶⁷

Parkování

Pod hradem je možnost placeného, hlídaného parkování s kapacitou 500 míst, v ceně 20 Kč na celý den. Parkoviště je v držení obce Okoř. V hlavní sezóně je ale kapacita parkoviště nedostačující a nestačí pokrýt množství automobilů. Bylo by potřeba počet parkovacích míst rozšířit, odkoupením soukromých pozemků. Další možnost parkování je u Dolského mlýna. Parkoviště s kapacitou 15 aut, funguje celoročně a je zabezpečeno kamerovým systémem. Cena jednoho parkovacího místa je 30 Kč na den.⁶⁸

7.2 Železniční doprava

K přednostem tohoto druhu přepravy patří hromadný charakter, plynulost a bezpečnost. Bohužel do obce Okoř neexistuje žádné přímé železniční spojení. Může se využít jen spoje osobního vlaku z Prahy – Masarykova nádraží do Zákolan, přes Kladno. Cesta vlakem trvá 1 hodinu a 33 minut, a cena jízdného je 64 Kč, zlevněné jízdné potom za 42 Kč. Ze Zákolan je to 6,5 km pěšky po červené turistické značce na Okoř. Nebo se může využít železničního spoje z Prahy – Masarykova nádraží do Roztok u Prahy. Tato cesta trvá 15 minut a cena jízdného je 22 Kč, zlevněné 16 Kč. Z Roztok potom po modré turistické značce, 14 km na hrad Okoř.⁶⁹

⁶⁷ Značení cesty na hrad Okoř zjištěno na základě vlastního šetření.

⁶⁸ Parkování na hradě Okoř zjišťováno vlastním šetřením.

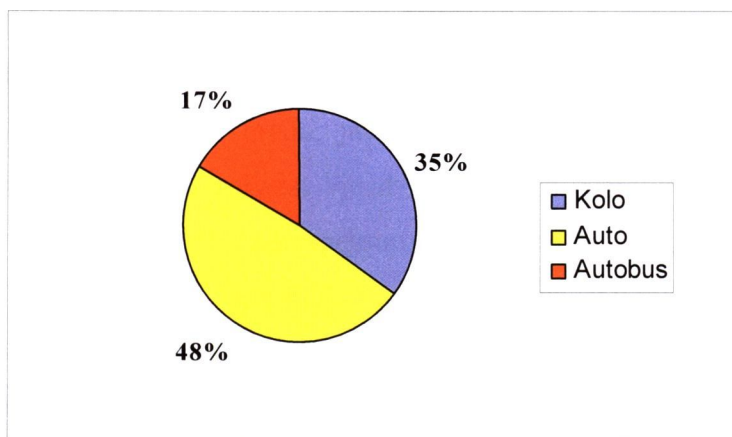
⁶⁹ Možnosti železniční dopravy zjišťováno vlastním šetřením.

Zhodnocení dopravních služeb

Nejčastějším typem dopravy na hrad Okoř je osobní doprava automobilem, jak je patrné z vlastního dotazníkového šetření (viz.graf 12). Automobilem se na hrad Okoř dopravilo 48 % návštěvníků z dotazovaných respondentů. Druhým nejčastějším druhem dopravy je kolo (viz. kapitola cyklistika). Tento způsob dopravy využilo 35 %. Využívaná je ale i autobusová doprava (17 %), kterou přijíždí především návštěvníci z Prahy. Železniční doprava není využívána vůbec.

Graf 12

Jakého dopravního prostředku jste využili ?

Zdroj: vlastní šetření

8. Stravovací služby

Stravovací služby zabezpečují uspokojování základních potřeb výživy účastníků cestovního ruchu. Jde o služby základního stravování, doplňkového stravování a občerstvení, jakož i o společensko-zábavní služby, spojené s hudební produkcí, kulturním programem, případně další služby.⁷⁰

V obci Okoř se nacházejí 2 restaurační zařízení, 1 cukrárna a 1 rychlé občerstvení. Provoz stravovacích zařízení je těsně spjat s provozem hradu. Cukrárna a rychlé občerstvení jsou otevřeny jen v hlavní sezóně, kdy funguje i hrad. Zařízení Family hotel Okoř a restaurant, jež poskytuje i ubytovací možnosti, a restaurace Dělová bašta, jsou otevřeny celoročně.⁷¹

⁷⁰ Oriška, J.: Technika služeb cestovního ruchu, Praha 1999, s.9.

⁷¹ Stravovací zařízení v obci Okoř zkoumány vlastním šetřením.

Restaurace dělová bašta

Tato restaurace se nachází v těsné blízkosti hradu. Restaurace funguje celoročně. K dispozici je celkem 40 míst k sezení. V nabídce jsou aperitivy, destiláty, likéry, pivo, víno, teplé a studené nápoje. Z jídla je na denní nabídce polévka, minutky, 4 druhy salátů a moučníky. V jídelním lístku chybí nabídka jídel pro děti. Ceny jsou přijatelné, a při terénním šetření nebyly zjištěny jakékoliv stížnosti na cenovou úroveň. Ukázky cen nápojů a jídel jsou uvedeny v tabulce 4 a 5.

U příjezdové cesty na hrad Okoř je umístěna propagační tabule s ukazatelem k restauraci. Restaurace má i své vlastní propagační internetové stránky www.volny.cz/delova-basta/Czech. Před restaurací je možnost parkování o kapacitě 5 míst. Tato kapacita je ale nedostačující. Bylo by potřeba parkovací místa pro restauraci rozšířit, ale ne v přímé blízkosti hradu, jak je tomu dnes. Bylo by dobré rozšířit parkoviště v podhradí a k hradu zakázat vjezd motorovým vozidlům. Značení zákazu vjezdu k hradu sice je, ale řidiči ho nerespektují. K hradu vede prашná cesta, která není zajištěna a prach, špína z cesty, a také hluk z aut, otravují návštěvníky hradu a kazí jim tak celkový zážitek z návštěvy hradu.

V blízkosti restaurace je cukrárna, která je pro restauraci největším cenovým konkurentem. V tomto případě ale můžeme mluvit spíše o spolupráci. Je to dáno především tím, že cukrárna má zcela jinou nabídku.

Tabulka 4 Nápojový lístek – ukázka – restaurace Dělová bašta

Pivo 12° 0,5l	30 Kč
Víno 0,2 dl	30 Kč
Juice 0,1 dl	8 Kč
Espresso	20 Kč
Čaj	15 Kč

Zdroj: Vlastní šetření

Tabulka 5 Jídelní lístek – ukázka – restaurace Dělová bašta

Polévka	20 Kč
Špagety s pikantní masovou směsí 450g	70 Kč
Smažený sýr 100g	69 Kč
Míchaný, Řecký a Šopský salát 200g	60 Kč
Přílohy-hranolky, rýže 150g	20 Kč
Pohár "Hradní paní" 200g	50 Kč

Zdroj: Vlastní šetření

Family hotel Okoř a restaurant

Tato restaurace se nachází poblíž hradu Okoř. Otevřeno je po celý týden a to v pondělí až čtvrtek od 12:00 do 23:00, pátek od 12:00 do 21:00, sobotu od 12:00 do 23:00 a v neděli od 12:00 do 22:00 hodin. Restaurace je v provozu celoročně. Nabízí tradiční českou a mezinárodní kuchyni (ukázka nápojového a jídelního lístku v tabulkách 6 a 7). Příjemné prostředí restaurace je ideální jak pro soukromé tak i firemní akce. Restaurace nabízí 36 míst. Kapacita salónku je 15 míst. Na přání je možné sestavit individuální menu. K dispozici je konferenční místnost s vybavením. Místnost je vhodná pro 50 lidí. Ideální je především pro obchodní setkání, semináře, svatby, výročí a soukromé party. Součástí komplexu je zahrada, vhodná pro recepcce a večere. Ceny za pronájem prostor jsou uvedeny v tabulce 8 a 9.

Tabulka 6 Nápojový lístek – ukázka – Family Okoř hotel a restaurant

Pivo 10° 0,3 l	14 Kč
Červené víno 0,1 dl	35 Kč
Džus 0,2 dl	25 Kč
Espresso	26 Kč
Čaj	25 Kč

Zdroj: vlastní šetření

Tabulka 7 Jídelní lístek – ukázka – Family Okoř hotel a restaurant

Krabí koktejl	60 Kč
Francouzský salát	80 Kč
Ovocný pohár se zmrzlinou	60 Kč

Zdroj: vlastní šetření

Tabulka 8

Pronájem konferenční místnosti		
Celý den	5 000 Kč	170 EUR
1/2 dne	2 500 Kč	85 EUR

Zdroj: vlastní šetření

Tabulka 9

Pronájem zahrady		
Celý den	5 000 Kč	170 EUR

Zdroj: vlastní šetření

Restaurace přijímá i evropskou měnu, ale jen platbu v hotovosti. Bylo by vhodné zavést i platbu platebními kartami, především vzhledem k zahraniční klientele. Restaurace má vlastní internetové stránky, www.hotelokor.com, přístupné v českém, německém, anglickém, francouzském a italském jazyce. Stránky jsou kvalitně spravovány a poskytují aktuální informace.

Cukrárna pod hradem

Cukrárna nabízí 20 míst k sezení venku na terase a 5 míst uvnitř. Otevřeno je jen v hlavní sezóně, při provozu hradu a to od 10:00 do 16:00 hodin. V nabídce jsou různé druhy kopečkové zmrzliny, 1 kopeček za 7 Kč, zmrzlinové poháry v rozmezí 33 až 50 Kč a zákusky. Dále jsou v prodeji nealkoholické i alkoholické nápoje a teplé nápoje. Ukázky cen z nápojového lístku uvedeny v tabulce 10. V porovnání s restaurací Dělová bašta, je cukrárna ve stejné cenové úrovni. Klientelou jsou převážně rodiny s dětmi, které dávají přednost nekuřáckým prostorům.

Tabulka 10

Nápojový lístek – ukázka – Cukrárna pod hradem

Pivo Gamb. 10 ° 0,5	15 Kč
Víno rozlévané 0,2 dl	38 Kč
Džus 3 dl	24 Kč
Espresso	20 Kč
Čaj	15 Kč

Zdroj: vlastní šetření

Občerstvení u Jarči

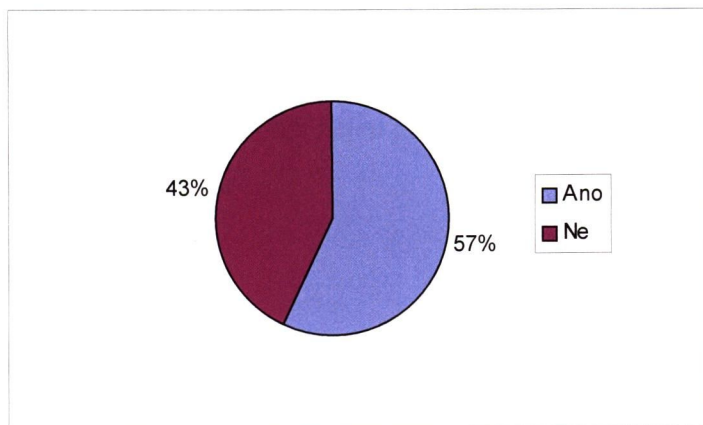
Je typickým představitelem doplňkového stravování. Občerstvení se nachází pod hradem, na cyklistické trase směrem na Okoř. Otevřeno je jen v letní sezóně od 10:00 do 16.00 hodin. Terasa určená k venkovnímu sezení má kapacitu 50 míst. V nabídce jsou zmrzlinové poháry, pivo, víno, limo, párek v rohlíku, hranolky, ale i pohledy a cigarety. Ceny jsou srovnatelné s „Cukrárnou pod hradem“ a restaurací „Dělová bašta“. Před rychlým občerstvením jsou umístěny stojany na kola. Při příjezdu na Okoř je na autobusovém nádraží umístěný reklamní poutač poblíž turistických ukazatelů.

Zhodnocení stravovacích služeb

Stravovací služby na Okoři jsou na odpovídající úrovni a využívá je většina návštěvníků hradu, jak naznačuje graf č. 13. Jsou zde zastoupeny tři typy restauračních zařízení. Restaurace Dělová bašta je představitelem standardní restaurace, s typickou nabídkou jídel a nápojů. Poskytuje kvalitní obsluhu a servis za odpovídající ceny. Její výhoda je především v těsné blízkosti hradu. Dalším typem stravovacího zařízení je cukrárna, která je v provozu jen v hlavní sezóně. Cenově je srovnatelná s restaurací Dělová bašta a poskytuje kvalitní služby. Rychlé občerstvení pod hradem, jehož provoz je jen sezónní, je určeno především cyklistům k rychlému zastavení při cestě na hrad. Posledním typem je restaurace spojená s provozem penzionu. Tato restaurace je na vyšší cenové úrovni a poskytuje vysokou nabídku služeb s vysokou kvalitou. Není tak mnoho využívána návštěvníky hradu, jako ostatní restaurační zařízení. Toto zařízení slouží především k pořádání společenských akcí.

Graf 13

Hodláte využít zdejších stravovacích služeb ?

Zdroj: vlastní šetření

9. Ubytovací služby

Poskytování ubytovacích služeb je významným předpokladem rozvoje zejména pobytového cestovního ruchu. Jejich posláním je umožnit přenocování nebo přechodné ubytování účastníků cestovního ruchu mimo místo jejich trvalého bydliště, včetně uspokojení dalších potřeb, které s přenocováním nebo přechodným ubytováním souvisejí, tedy především služby stravovací.⁷²

Přímo v obci Okoř se nachází pouze jedno ubytovací zařízení. Byly zmapovány i ubytovací služby v přílehlém okolí, avšak při dotazníkovém šetření bylo zjištěno že, ani jeden respondent, ubytovací služby v obci ani v okolí nevyužívá a výlet na hrad Okoř bere jako jednodenní výlet.⁷³

Family hotel Okoř a restaurant

Tento útulný rodinný hotel se nachází přímo v obci Okoř, 20 minut od centra Prahy a 10 minut od letiště Ruzyně.⁷⁴ Tato výhodná poloha dává hotelu značnou výhodu. Mezi klientelou jsou proto nejenom tuzemští, ale i zahraniční hosté. Vytíženost hotelu je 50% ročně, z toho ze 60% zahraniční klientela. Hotel se specializuje především na konference, firemní akce a semináře.

Hotel je ve stejném objektu jako restaurace Okoř a patří jednomu majiteli. Může nabídnout 7 dvoulůžkových pokojů s koupelnou. Jejich ceny jsou uvedeny v tabulce 11, přičemž všechny ceny zahrnují i snídani se servisem, včetně DPH. Ceny hotel účtuje za pokoj. Na pokojích je k dispozici televizor se satelitním přijímačem. Hosté si mohou objednat snídani přímo na pokoj. V hotelu se dále nachází společenská místnost s kulečnickovým stolem. V celém hotelu je příjemná výzdoba interiéru s citem pro detail, což navozuje velice příjemnou a rodinnou atmosféru. Před hotelem je zajištěno bezplatné parkování pro hosty hotelu. Family hotel má stejně jako restaurace Okoř internetové stránky www.hotelokor.com, které slouží nejen jako prezentace a propagace hotelu, ale je zde i možnost elektronické rezervace.

⁷² Oriška, J.: Technika služeb cestovního ruchu, Praha 1999, s.45

⁷³ Ubytovací možnosti v obci okoř a v nejbližším okolí zpracovány dle vlastního šetření.

⁷⁴ Foto hotelu v příloze č. 18.

Tabulka 11

Ceny pokojů Family hotel

Pokoj	Cena
Jednolůžkový	1400,- Kč / 45 EUR
Dvoulůžkový	1600,- Kč / 55 EUR
Přistýlka	500,- Kč / 15 EUR

Zdroj: vlastní šetření

Pension Jason

Nachází se v obci Velké Přílepy, 14 km od centra Prahy, v těsné blízkosti mezinárodního letiště Ruzyně. Z Prahy jezdí do Velkých Přílep autobus, který pokračuje do obce Okoř. Cesta z Prahy trvá 13 minut. Od obce Okoř je penzion vzdálen 16 Km, což je cca 11 minut.

Pension Jason je zcela nové ubytovací zařízení v této oblasti. Svou výbavou a službami splňuje požadavky klidného a pohodlného ubytování. K ubytování nabízí 2 čtyřlůžkové, 1 trojlůžkový a 1 dvoulůžkový pokoj s možností přistýlky. Celkem tedy dohromady 13 lůžek. Ceny pokojů jsou uvedeny v tabulce 12. Penzion je účtuje za osobu na den. Všechny pokoje mají hygienické zařízení, telefon a televizní přijímač. Součástí zařízení je bar s celodenním provozem. Penzion má vlastní Fitness centrum a tenisový kurt. Roční vytíženost pensionu je 50% a 20% tvoří zahraniční zákazníci. Penzion má vlastní webové stránky www.jason-penzion.cz. Je zde možnost elektronické rezervace, jako u Family hotelu.

Tabulka 12

Ceny pokojů pension Jason

Pokoj	Cena
550 Kč	Den/osoba
600 Kč	Den/osoba se snídaní

Zdroj: vlastní šetření

Zhodnocení ubytovacích služeb

Ubytovací služby na Okoři nabízí jen Family hotel provozovaný s restauračním zařízením. Jeho služby jsou na vysoké úrovni, které využívá především zahraniční klientela. Další ubytovací kapacita je v nejbližším okolí, kde se nachází pension, jehož kvalita a cenová úroveň je vyhovující. Cílení návštěvníci hradu však ubytovací služby

nevyužívají a ani nevyhledávají. Je to patrné i z vlastního dotazníkového šetření, kdy žádný respondent, z 60 dotazovaných, nevyužil ubytovací služby na Okoři ani v okolí.

10. Turistika

Turistika se řadí mezi perspektivní produkty využitelné v regionálním rozvoji cestovního ruchu. Z různých forem připadají pro Okoř v úvahu pěší turistika a cykloturistika. Obcí Okoř procházejí dvě pěší trasy a dvě cyklostezky.⁷⁵ Všechny tyto trasy jsou hojně využívány jak návštěvníky hradu, tak místními chataři a obyvateli obce Okoř, k procházkám do okolí a rekreaci.

10.1. Pěší turistika

Obcí Okoř vede modré a červené turistické značení. Turistické trasy jsou velice využívány nejen pěšími turisty, ale i cykloturisty a místními obyvateli obce.⁷⁶

Červená značka:

Okoř - Nový mlýn, 2 km – Budeč, 5,5 km – Zákolany žst, 6,5 km

Modrá značka:

Okoř – Noutonice, 2 km – Únětice, 9,5 km - Roztoky žst, 14 km

Zajímavosti a kulturní památky⁷⁷

Nový mlýn – vzorně udržovaná půvabná barokní budova, která je dnes v soukromém vlastnictví.

Budeč – slovanské hradiště s dvěma kostely, sv. Petra a Pavla, které pochází z přelomu 9. a 10. století.⁷⁸

Zákolany – rodinný dům a pomník Antonína Zápotockého.

Noutonice - na návrší nad obcí stojí původně gotický kostel Narození sv. Jana Křtitele přebudován koncem 17. století.⁷⁹

Únětice - obec proslavená archeologickými nálezy z doby bronzové. Také se zde nachází barokní kostel Nanebevzetí P. Marie z let 1766-1770.⁸⁰

⁷⁵ Turistická mapa v příloze č. 20.

⁷⁶ Cykloturistická mapa Praha a okolí, PLANstudio, Praha 2005.

⁷⁷ Pešta, J.: Encyklopedie českých vesnic, Praha 2003.

⁷⁸ Příloha č. 22.

⁷⁹ Příloha č. 23.

⁸⁰ Příloha č. 24.

Roztoky – je zde Středočeské muzeum, založeno roku 1957. Má bohaté sbírky, které spravuje. Sídli v areálu roztockého zámku, který má podobu renesančně přestavěné vodní tvrze.⁸¹

10.2. Cykloturistika

Sport obecně se stává stále větší součástí moderního životního stylu. Mnoho lidí si oblíbilo jízdu na kole. Dá se říci, že právě jízda na kole zažívá ve světě určitou renesanci jako dopravní prostředek i jako nedílná součást životního stylu. V poslední době jsme mohli pozorovat zvyšující se množství turistů, kteří poznávají krásy krajiny a přírody na kole.⁸²

V České republice bylo k datu 1. 1. 2002 vyznačeno více než 17 000 km cyklotras. Jen za rok 2001 přibýlo cca 7 000 km.⁸³ Jak je z uvedených čísel patrné, cykloturistika zažívá v českých a moravských zemích obrovský rozvoj. Budují se stezky nové - regionální, tématické či příhraniční s propojením na naše sousední státy. Území České republiky má pro rozvoj tohoto způsobu aktivního trávení dovolené skvělé předpoklady.

Obdobně jako u pěších turistických značení, jejichž systém patří k nejlepším na světě, byla zvolena také jednotná forma značení cyklotras.⁸⁴ Jejím garantem byl určen Klub českých turistů. V současné době se setkáváme s dvojím základním značením.

Cyklistické neboli silniční značení

Značení podle vyhlášky o provozu na pozemních komunikacích. Trasu označuje žlutá tabulka s číslem trasy, na křižovatkách místy doplněná o směrové tabule, někdy i o návěst. Trasy vedou převážně po zpevněných komunikacích. Tímto způsobem bude vyznačena většina cyklotras v České republice.

Cykloturistické neboli turistické značení

Obdoba turistického značení, trasy jsou značeny pomocí páskových značek, v místech křížení tras bývají doplněny směrovkami. Trasy vedou také po nezpevněných polních a lesních cestách, měli by však být sjízdné pro všechny typy kol. Značení se používá převážně v národních parcích a v chráněných krajinných oblastech. V Praze a okolí se nalézají pouze cyklotrasy s cyklistickým značením o celkové délce více než 300

⁸¹ Příloha č. 25.

⁸² Ryglová, K.: Cestovní ruch, Brno 2005, s.60.

⁸³ Článek na téma cykloturistika na www.czecot.com/cz/?id_tema=13

⁸⁴ Cykloturistická mapa Praha a okolí, PLANstudio, Praha 2005.

km. Cyklistické trasy na zřícenině hradu Okoř jsou velice využívány. Je to patrné i z vlastního dotazníkového šetření, viz graf 12, kapitola 7. Přes Okoř vedou 3 cyklotrasy. Je tu možnost různé kombinace tras a jejich propojení, ať už pro náročné, nenáročné či méně zdatné cykloturisty.

0077 Dejvice, 0 km - Šárecké údolí, 3,5 km - Horoměřice, 7,5 km - Statenice, 9,5 km - Svrkyně, 17 km - Zákolany, 25 km - Okoř, 28,5 km

Cyklotrasa začíná v Praze v Dejvicích, u ČVUT, v ulici Bechyňova. Poté se pokračuje přes Hanspaulku do Horní Šárky a Šáreckého údolí. Směrem po žlutém cyklistickém značení se jede do obce Horoměřice. Když se projede obcí Horoměřice, vyšlape se strmá cesta do Statenic. Poté po polní cestě přes okraj Velké Přílepy do Svrkyně. Ze Svrkyně sjedeme do Zákolan a kopcem na Budeč, kde kolem románského kostela vjedem na cestu vedoucí na hrad Okoře. Pod hradem značení této cyklotrasy končí. Cyklostezka je bez větších nástrah, jen v Šáreckém údolí, se trasa křížuje z několika dalšími cyklostezkami.

Zajímavosti a kulturní památky⁸⁵

Šárecké údolí – chráněná přírodní rezervace. Nacházelo se zde slovanské hradiště a z jeho rozlehlosti a bohatých nálezů se usuzuje, že zde byla i křižovatka obchodních cest.⁸⁶

Horoměřice – původní osídlení dokládají nálezy knovízské a únětické kultury. Je zde zámek ze 2. čtvrtiny 18. století s kaplí sv. Anny zdobená freskou.

Statenice – pozdně barokní zámek z 2. poloviny 18. století, ale již značně zchátralý.⁸⁷

Svrkyně – je zde pozdně barokní kostelík, zasvěcen sv. Michalovi.⁸⁸

0078 Šárecké údolí, 0 km - Nebušice, 3,5 km - Tuchoměřice, 10,5 km - Okoř, 19 km

Tato trasa je méně náročná než předchozí a zvládnou ji i méně zdatní cykloturisti. Trasa měří celkem 19 km a začíná v Šáreckém údolí. Dále pokračuje kolem Šáreckého potoka do Nebušic. Z Nebušic do obce Přední Kopanina, kde se odbočí první ulicí

⁸⁵ Pešta, J.: Encyklopedie českých vesnic, Praha 2003.

⁸⁶ Příloha č. 26.

⁸⁷ Příloha č. 27.

⁸⁸ Poznámka č. 28.

vpravo a pokračuje se dále směrem na Tuchoměřice, kolem rotundy sv. Máří Magdalény. V Tuchoměřicích vystoupáme po silnici až k odbočce na polní cestu, po které pojedeme asi 1,5 km, než dojedeme zase na silnici. Po 200 metrech jízdy po silnici odbočíme doleva a pak již pořád rovně sjedeme až k hradu kolem Dolského mlýna. Trasa pod hradem končí.

Zajímavosti a kulturní památky⁸⁹

Nebušice – nachází se zde zachovalý kostel sv. Cyrila a Metoděje v pseudorománském slohu z roku 1886.

Tuchoměřice - součástí bývalé jezuitské rezidence je i barokní kostel sv. Víta, z let 1665, dílo architekta Domenica Orsiho.⁹⁰

0018 Okoř, 0 km - Číčovice, 2 km - Lidice, 7 km - Velké Přítočno, 13 km - Kladno Rozdělov, 19 km (po trase 0017) - Doksy, 22 km - Družec, 25 km

Z Okoře vede také cyklistická trasa 0018. Oproti předchozím stezkám je určena těm zdatnějším. Trasa začíná v obci Okoř a měří celkem 25 km. Vede přes Číčovice, kolem památníku v Lidicích. Z Lidic přes Hřebeč do Velkého Přítočna, kde se napojuje stezka 0017, vedoucí v okolí Kladna. Po této stezce se dojde až do Kladna-Rozdělův, kde je možnost využít vlakové spojení do Prahy, nebo se dále projet až do obce Družec, kde cyklotrasa končí.

Zajímavosti a kulturní památky⁹¹

Číčovice – nachází se zde osmiboká barokní kaple sv. Kříže z let 1711-1714.⁹²

Lidice – z noci z 10. na 11. června 1942 byla vesnice nacisty vypálena a srovnána se zemí. Dnes je toto místo prohlášeno za pietní a je zde památník, sousoší dětí, jako památka na 13 miliónů dětí, které zahynuly v letech 2. sv. války.

Družec - nejstarší památkou a dominantou obce je původně gotický kostel Nanebevzetí Panny Marie z 1. poloviny 14. století. Ve výklenku hlavního oltáře ze 17. století se nachází nejceněnější památka kostela, pověstmi opředená gotická soška Panny Marie s Ježíškem z doby kolem r. 1400 (nyní kopie).

⁸⁹ Pešta, J.: Encyklopedie českých vesnic, Praha 2003.

⁹⁰ Příloha č. 29.

⁹¹ Pešta, J.: Encyklopedie českých vesnic, Praha 2003.

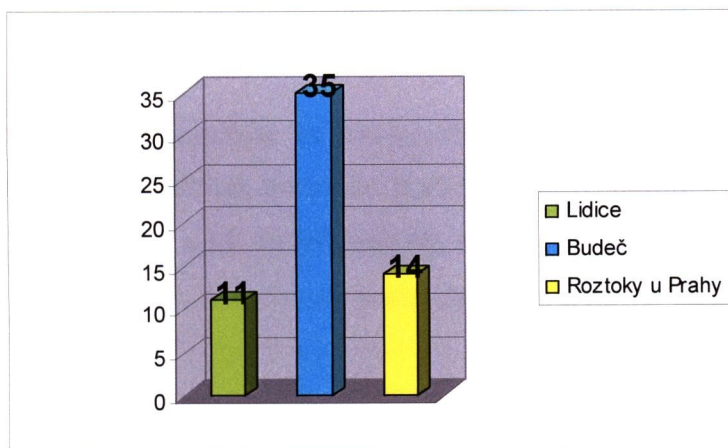
⁹² Příloha č. 30.

11. Zajímavosti v okolí

Území okolí Okoře z části leží v přírodním parku Okolí Okoře. Je terčem četných turistických návštěv. Především díky zachovalé krajině v blízkosti Prahy a mnoha zajímavostem, které se tu kromě hradu Okoř nacházejí. V okolí Okoře je možné navštívit zajímavé objekty. V nejbližším okolí je to především staroslovanské opevnění Budeč.⁹³ Celkem 35 z dotazovaných (viz graf 14) se rozhodlo památku, kromě hradu Okoř navštívit. Je to především díky turistické trase, které vede z Okoře na Budeč. Dalším navštěvovaným turistickým cílem v okolí jsou Roztoky u Prahy, kde se nachází Středočeské muzeum se stálou expozicí. Tento objekt se rozhodlo navštívit celkem 14 dotazovaných. Nejméně návštěvníků se pak rozhodlo navštívit památník v Lidicích.

Graf 14

Hodláte navštívit jiné atraktivity v kraji ?

Zdroj: vlastní šetření

11.1. Přírodní park „Okolí Okoře“

Přírodní park je chráněné území zřízené orgánem ochrany přírody k ochraně krajinného rázu s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami, který není chráněn jako zvláště chráněné území. Orgán ochrany přírody také stanoví taková omezení využití území, aby se zabránilo zničení, poškození nebo rušení stavu a hodnoty území.⁹⁴

⁹³ Okolí Prahy – západ, turistický průvodce, Shocard, Praha 1990.

⁹⁴ Pásková, M., Zelenka, J.: *Výkladový slovník cestovní ruch*, Praha 2002, s. 237-238.

Na základě rozhodnutí Okresního úřadu Praha–západ a Okresního úřadu Kladno v souladu se zákonem č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny byl v roce 1997 vyhlášen a zřízen přírodní park Okolí Okoře. Rozkládá se na částech katastrálních území obcí a osad: Hole u Svrkyně, Lichoceves, Malé Čičovice, Noutonice, Okoř, Svrkyně, Středokluky, Tuchoměřice a Velké Čičovice.⁹⁵

Území je zařazeno do turské plošiny s nadmořskou výškou 240 m. n. m. Osou území je přírodně meandrující Zákolanský potok. Po zvážení dochovaných hodnot byl přírodní park Okolí Okoře zařazen do regionálního systému ekologické stability. Přírodní park je terčem četných turistických návštěv a tak snahou zakotvenou v podmínkách ochrany je mimo jiné i únosné turistické a rekreační využití. Osídlení oblasti ze střední doby kamenné je doloženo archeologickými nálezy v Noutornicích, Svrkyni, Okoři. Zachovala se zde přirozená a polopřirozená společenstva. Najdeme zde potoční nivu s rákosinami, která je velmi významným činitelem při tahu ptáků. Při ornitologickém sledování bylo sledováno 143 druhů ptáků kolonie havrana polního.

11. 2. Slovanské hradiště Budeč

Z původního slovanského hradiště se zachovaly jen pozůstatky hradeb, které obepínají plochu 22 hektarů a řadí tak budečské hradiště k největším raně středověkým hradištím u nás. Od přelomu 10. a 11. století hradiště ztrácelo svoji vojenskou a správní funkci. Z přelomu 9. a 10. století se zachoval kostel sv. Petra a Pavla, založen knížetem Spytihněvem.⁹⁶

Význam hradiště posilovaly legendy, podle nichž chodil v Budči do latinské školy kníže Václav a žila zde jeho matka Drahomíra. V době národního obrození se na Budči konaly, stejně jako na Řípu, četná shromáždění. Staroslavná Budeč se romantickému 19. století stala symbolem Českého národa. V dnešní době je Budeč vděčným cílem turistů a pořádají se zde různé kulturní akce. Například každý rok se zde v září koná národní svatováclavská pout'.⁹⁷

⁹⁵ Zpracováno dle informační tabule v obci Okoř.

⁹⁶ Bartošková, A.: Budeč 1100 let, Kladno 2005.

⁹⁷ Program akcí konaných na Budči na www.pruvodce.com/budec.

11.3. Středočeské muzeum v Roztokách

V Roztokách se nachází Středočeské muzeum, které spravuje, odborně zpracovává, ošetřuje a prezentuje rozsáhlé sbírkové fondy. Ve své odborné činnosti se zaměřilo na dokumentaci a prezentaci přírodních poměrů, pravěku, historie a současnosti pražského okolí, dále plní funkci muzejního střediska a vlastivědné práce. Muzeum pořádá různé programy pro školní exkurze a přednášky. Sídli v areálu roztockého zámku, který má podobu renesančně přestavěné vodní tvrze s pozdějšími úpravami.⁹⁸ Celý areál roztockého zámku svědčí o bohaté historii a složitém stavebním vývoji. V dnešní době je na zámku veřejně přístupná stálá expozice a ateliér Zdenky Braunerové, který je otevřen duben – říjen, denně mimo pondělí od 10 do 18 hodin. Vstupné činí 50 Kč, nebo snižené za 25 Kč. Areál zámku je v provozu celoročně, denně mimo pondělí od 10 do 18 hodin. Výše vstupného je 30 Kč nebo snižené za 15 Kč.

12. Návrhy řešení

Obec Okoř nedisponuje dostatečným množstvím finančních prostředků, proto návrhy na zlepšení služeb CR jsou dost omezeny⁹⁹. Jedním z hlavních nedostatků hradu je, že se nezjišťuje spokojenost zákazníků s úrovní poskytovaných služeb. Jedinou možností, jak může zákazník vyjádřit své pocity a názory o prohlídce hradu, zůstává ústní vyjádření přímo správě hradu. Bylo by dobré do vhodných míst umístit návštěvní knihu.

Měla by se také zdokonalit evidence návštěvníků. Získat o nich více informací a zaměřit se na určitý segment. Protože počítačové programy pro vedení evidence návštěvníků jsou pro hrad finančně nepříjemné mohla by správa hradu navázat kontakt s vysokými školami¹⁰⁰, které by v rámci výuky prováděli jednorázové marketingové výzkumy.

Hrad Okoř by měl vylepšit i svoji propagaci. Například navázat spolupráci s informačními středisky v Praze či na Kladně, poskytnout jim propagační letáky s programem na sezónu, který Okoř vydává, a nasměrovat tak turistu na hrad. Okoř by měl využít svou vhodnou polohu v těsném zázemí větších měst. Dále v rámci propagace by měla obec vylepšit své internetové stránky a zavést na nich především diskusní fórum.

⁹⁸ O muzeu více na www.muzeum-roztoky.cz

⁹⁹ Finanční zajištění hradu viz kapitola 5.6.

¹⁰⁰ Např. VŠE v Praze, obor cestovní ruch.

Ke zvýšení návštěvnosti by mohla přispět i spolupráce s touroperátory a dalšími subjekty cestovního ruchu, jako jsou památkové objekty, ubytovací zařízení a kulturní zařízení.

Co se týká dopravní infrastruktury, je zapotřebí zlepšit směrovou navigaci na přístupových cestách do obce Okoř. Značení by mělo probíhat již těsně za hranicemi hl. m. Prahy a sloužit tak i jako propagace hradu. Přímo v obci Okoř by bylo vhodné zvětšit kapacitu parkoviště například odkoupením pozemku od soukromého vlastníka.

13. Závěr

Cílem bakalářské práce bylo zhodnotit význam hradu pro rozvoj cestovního ruchu v regionu a navrhnout možná řešení, vedoucí ke zlepšení a zkvalitnění služeb cestovního ruchu v dané lokalitě.

Obec Okoř a hrad Okoř leží nedaleko Prahy v klidném přírodním prostředí a je součástí chráněného přírodního parku „Okolí Okoře“. Především z důvodu stále se rozvíjejícího bytového fondu v okolí, a tím rostoucím požadavkům na rekreaci, je tato výhodná poloha jedním z předpokladů rozvoje cestovního ruchu s vysokým potenciálem, který se může dále rozvíjet.

Hrad Okoř, ačkoliv se dnes zachoval jen jako zřícenina, je významnou kulturně historickou památkou, která se sice nestala národní, ale své postavení mezi historickými objekty si získala. První historická zpráva o hradě je již z 12. století. V průběhu staletí se zde vystřídalo několik období historického a uměleckého rozsahu. Jeho dějiny jsou poznamenány pobytem celkem sedmi rody, kteří hrad vlastnily. Jeho zachovalá část nese stopy gotické architektury. Hrad se stal také oblíbeným námětem romantických malířů a půvab celého okořského údolí sem nasměroval kroky umělců, především žáky Julia Mařáka. Od roku 1994 hrad vlastní obec Okoř a snaží se ho uchovat i pro další generace.

Kromě prohlídkového okruhu nabízí hrad svým návštěvníkům i výběr z kulturních akcí, které se konají hlavně v letních měsících či v období svátků. Největší zájem je především o hudebně–kulturní akci „Okoř se štávou“. O tuto akci je pořád větší zájem a stávající infrastruktura je nedostačující. Důležité je, aby se obec zabývala o její dostatečné vytvoření, zachovala při tom přírodní ráz krajiny a nepoškodila nebo nenarušila hodnotu území. Hrad Okoř se stal také velmi oblíbeným cílem pro svatebčany.

Z dotazníkového šetření vyplývá, že nejpočetnější skupinu tvoří návštěvníci z Prahy. Převažuje zde individuální turistika – rodiny s dětmi, turisté a cyklotuisté. Většina dotazovaných přijela na hrad po několikáté, s cílem zdržet se zde maximálně jednu hodinu. Považují tedy návštěvu hradu jako výlet. Hrad Okoř sleduje návštěvnost na základě prodeje vstupenek. Měl by ale skladbu svých návštěvníků sledovat podrobněji a provádět marketingové výzkumy a získávat tak chybějící informace týkající se struktury návštěvníků. Rovněž by měl zjišťovat jejich spokojenost s úrovní poskytovaných služeb. Na marketingových výzkumech, by mohl hrad spolupracovat s vysokými ekonomickými školami, které by výzkum prováděly v rámci výuky. Také by bylo vhodné umístit u brány ke vstupu do hradu návštěvní knihu, kam by návštěvníci mohli vyjadřovat své názory a pocíťovali tím také zájem ze strany hradu o jejich

spokojenost. Ke zvýšení návštěvnosti by mohla přispět i spolupráce s touroperátory a dalšími subjekty cestovního ruchu, jako jsou památkové objekty, ubytovací zařízení a kulturní zařízení.

Doprava na hrad Okoř je možná několika způsoby. Nejlépe přístupná je památka prostřednictvím automobilového spojení, což vyplynulo i z dotazníkového šetření. V průběhu hlavní sezóny se zde vyskytuje problém s parkovacími místy, které jsou nedostačující. Bylo by vhodné odkoupením soukromých pozemků kapacitu parkovacích míst rozšířit.

Ubytovací a stravovací služby v obci jsou na dobré úrovni. Najdeme zde různé typy zařízení. Okoř nabízí návštěvníkům stravovací zařízení typu restaurace, rychlé občerstvení a cukrárna. Ceny za stravování jsou mírné odpovídající kvalitě. Ubytovací zařízení návštěvníci hradu vůbec nevyužívají.

Na základě všech zjištěných informací a výsledků z dotazníkového šetření bylo provedeno zhodnocení současného stavu a byla navržena doporučení pro optimalizaci využití památkového objektu, která by mohla přispět k rozvoji cestovního ruchu v regionu.

14. Summary

Tourism became a phenomenon that cannot be thrown apart from the present life and modern society. This final work explain the importance of castle Okoř for development of tourism in region and gives us solutions which can improve services of tourism in this location.

Castle Okoř is located near Prague in the quiet and natural environment. In surroundings of Okoř is a natural park which is protected by law. This location of recreation will be in the near future more and more important, especially because of the increase of housing fund in the surroundings of Prague. It will be necessary to have some quality recreation places. First historical information, castle Okoř is from 12th century. In the 19th century Okoř was a popular place for painters (for example Antonín Slavíček, one of the best painters of landscape). From 1994 castle Okoř is owened by the community of Okoř. The monument will be though preserved for the next generation. Today the castle is only a ruin and have signs of gothic style.

In the main season Okoř offers excursion of castle and cultural events. The most famoust is the musical festival „Okoř se šťávou“, which is on the summer holiday. The next services which Okoř offers are weddings. You can get married on Okoř all year around. In the 2005 was on the castle 52 weddings.

In June, July and August my own marketing research was made. From this research it is clear, that most of visitors are from Prague and they return several times. They want to stay one day without accomodation. In the most case they use catering service on the castle Okoř. This service is of high quallity and affordable. There are more ways how to get to the destination. The most frequent is by a car. The only problem is cause by the lack of parking places in the high season when the capacity is insufficient. My proposal to the town authority is to get area bulit for this reason.

This final work of my obtain information about castle Okoř may help to improve services of tourism in the places.

15. Seznam literatury

Knižní publikace:

1. Altová, B., Štroblová, H.: Kutná hora, Praha 2000.
2. Bartošková, A.: Budeč 1100 let, Kladno 2005.
3. Durdík, T.: Ilustrovaná encyklopedie českých hradů, Praha 1999.
4. Foret, M., Floretová, V.: Jak rozvíjet místní cestovní ruch, Praha 2001.
5. Halada, J.: Lexikon české šlechty I. Díl, Brno 1994.
6. Hesková, M. a kol.: Marketing, České Budějovice 2003.
7. Janečková, L., Vašíková, M.: Marketing měst a památek, Praha 1999.
8. Kelner, K.: Marketing a management muzeí a památek, Praha 2005.
9. Merhout, C.: Hrad Okoř, Praha 1901.
10. Mráz, B.: Karel Hynek Mácha: Hrady spatřené, Praha 1983.
11. Mysliveček, M., Koubová, L., Vrbenská, F.: Čas hradů v Čechách I., Praha 1994.
12. Oriška, J.: Technika služeb cestovního ruchu, Praha 1999.
13. Pásková, M., Zelenka J.: Výkladový slovník cestovního ruchu, Praha 2002.
14. Pešta, J.: Encyklopedie českých vesnic, Praha 2003.
15. Procházka, V.J.: Hrad Okoř.
16. Rak, J.: Bývali Čechové..., Jinočany 1994.
17. Ryglová, K.: Cestovní ruch, Brno 2005.
18. Sedláček, A.: Hrady a zámky české, VIII.díl, Praha 1890.
19. Šmahel, F.: Husitská revoluce I.-IV.díl., Praha 1995.
20. Šmahel, F.: Husitské Čechy, Praha 2001.
21. Tomeš, J.: Antonín Slavíček, Praha 1966.
22. Třeštík, D.: Počátky Pčemyslovců, Praha 1962.
23. Urbánek, R.: Věk poděbradský, díl 3. , Praha 1962.
24. Valentová, J.: Kutná hora, Libice nad Vltavou 1993.
25. V. J. Procházka.: Hrad Okoř, nedatováno.
26. Zbořil, K.: Marketingový výzkum, Praha 1998.

Internetové stránky:

1. www.czecot.com/cz/?id_tema=13
2. www.czechtourism.cz/files/regiony/rozvoj/cestovni_ruch.pdf
3. www.czso.cz.

4. www.hotelokor.com
5. www.muzeum-roztoky.cz
6. www.obecokor.cz
7. www.okorsestavou.cz.
8. www.pamatky.cz
9. www.pruvodce.com/budec
10. www.tourism.cz
11. www.velke-prilepy.cz.

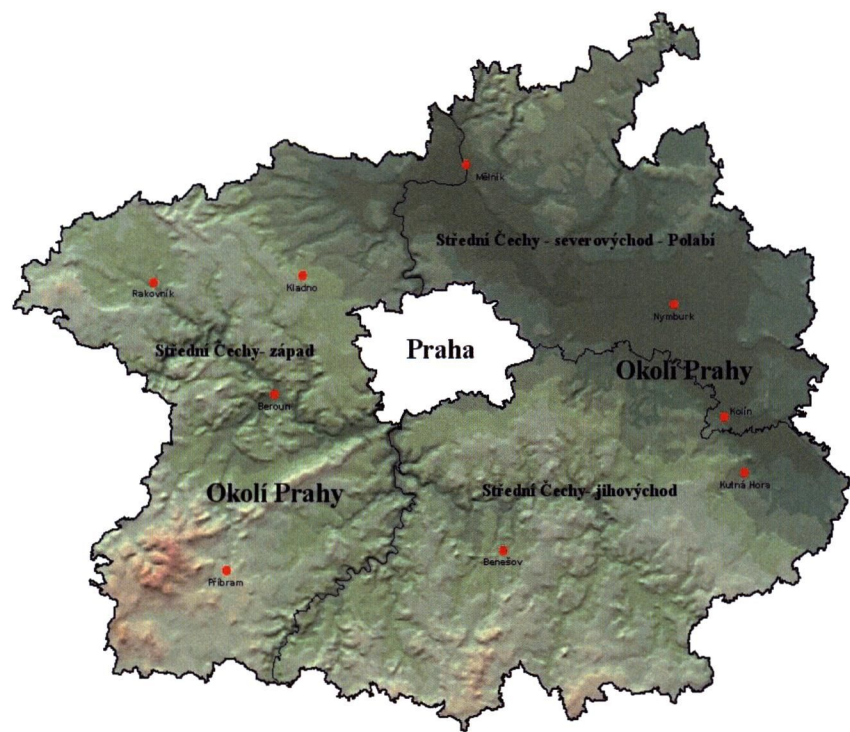
Ostatní:

1. Cykloturistická mapa Praha a okolí, PLANstudio, Praha 2005.
2. Okolí Prahy – západ, turistický průvodce, Shocard, Praha 1990.
3. Ottův slovník naučný, Praha 1907.
4. Územní plán obce Okoř z roku 2002.

16. Seznam příloh

- Příloha č. 1 : Turistický region Okolí Prahy
- Příloha č. 2 : Mikroregion „Od Okoře k Vltavě“
- Příloha č. 3 : Hrad Okoř
- Příloha č. 4 : Věž s kaplí
- Příloha č. 5 : Brána
- Příloha č. 6 : Jádru hradu
- Příloha č. 7 : Rekonstrukce hradu
- Příloha č. 8 : Plánek hradu Okoř
- Příloha č. 9 : Kresba K.H. Máchy
- Příloha č. 10 : Svatební kaple
- Příloha č. 11 : Program hradu Okoř 2005
- Příloha č. 12 : Velikonoce na hradě Okoři 2005
- Příloha č. 13 : Šermířské vystoupení
- Příloha č. 14 : Festival „Okoř se šťávou“
- Příloha č. 15 : Program festivalu „Okoř se šťávou“
- Příloha č. 16 : Bitva pod hradem
- Příloha č. 17 : Family hotel Okoř a restaurant v obci Okoř
- Příloha č. 18 : Family hotel a restaurant
- Příloha č. 19 : Jízdní řád linka 312
- Příloha č. 20 : Cyklomapa
- Příloha č. 21 : Dolský mlýn
- Příloha č. 22 : Budeč
- Příloha č. 23 : Noutonice
- Příloha č. 24 : Únětice
- Příloha č. 25 : Roztoky
- Příloha č. 26 : Šárecké údolí
- Příloha č. 27 : Statenice
- Příloha č. 28 : Svrkyně
- Příloha č. 29 : Tuchoměřice
- Příloha č. 30 : Číčovice
- Příloha č. 31 : Dotazník vzor

Příloha č. 1 Turistický region Okolí Prahy a turistická oblast Střední Čechy-západ

Zdroj: www.irisrr.cz

Příloha č. 2 Mikroregion „Od Okoře k Vltavě“

Zdroj: www.tms.irisrr.cz

Příloha č. 3 Obec Okoř

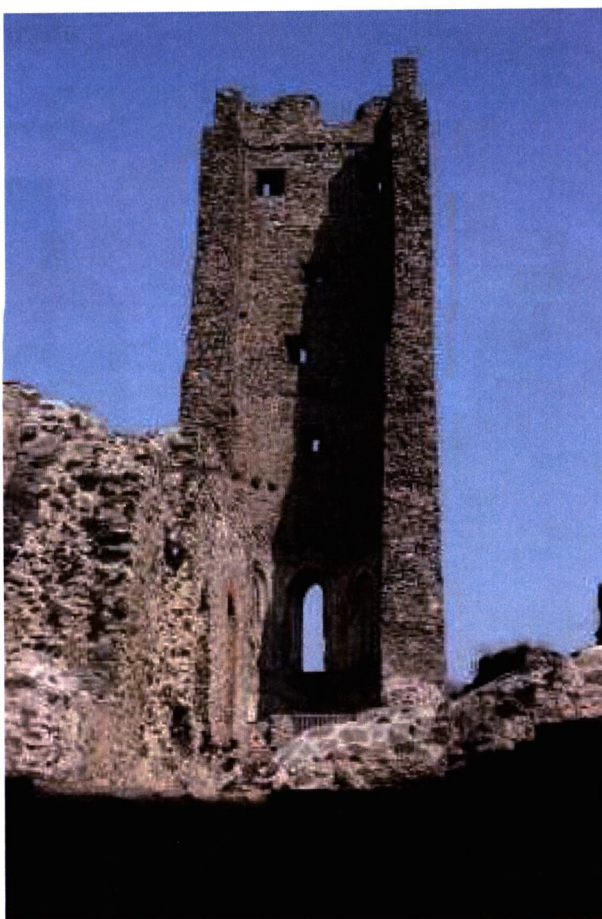
Zdroj: www.hotelokor.com

Příloha č. 4 Hrad Okoř

Zdroj: vlastní foto

Příloha č. 5 Věž s kaplí

Zdroj: obecokor.cz

Příloha č. 6 Brána

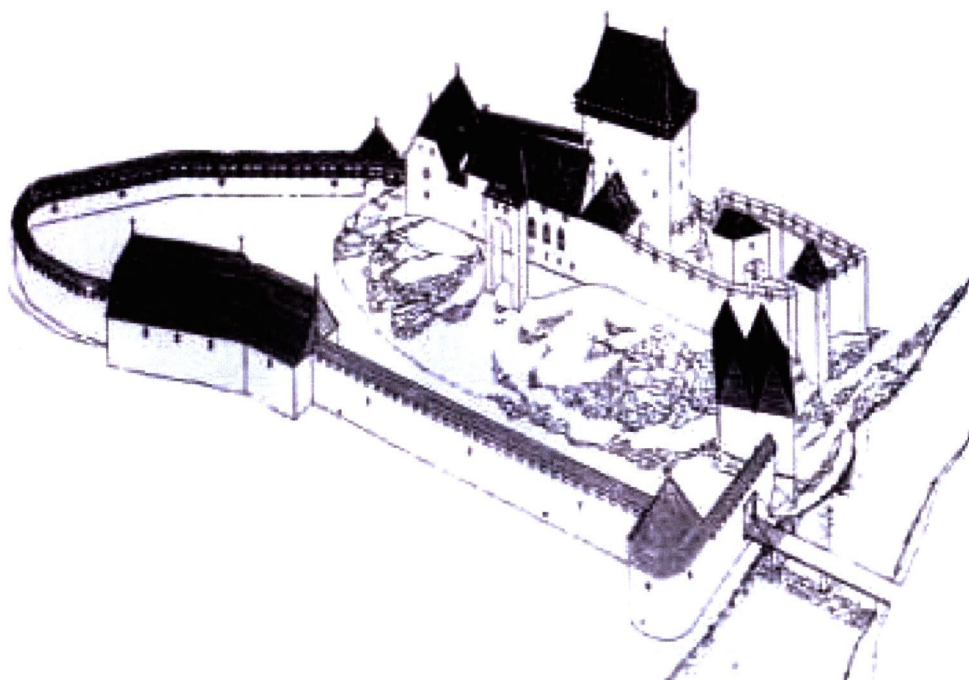
Zdroj: www.obecokor.cz

Příloha č. 7 Jádru hradu

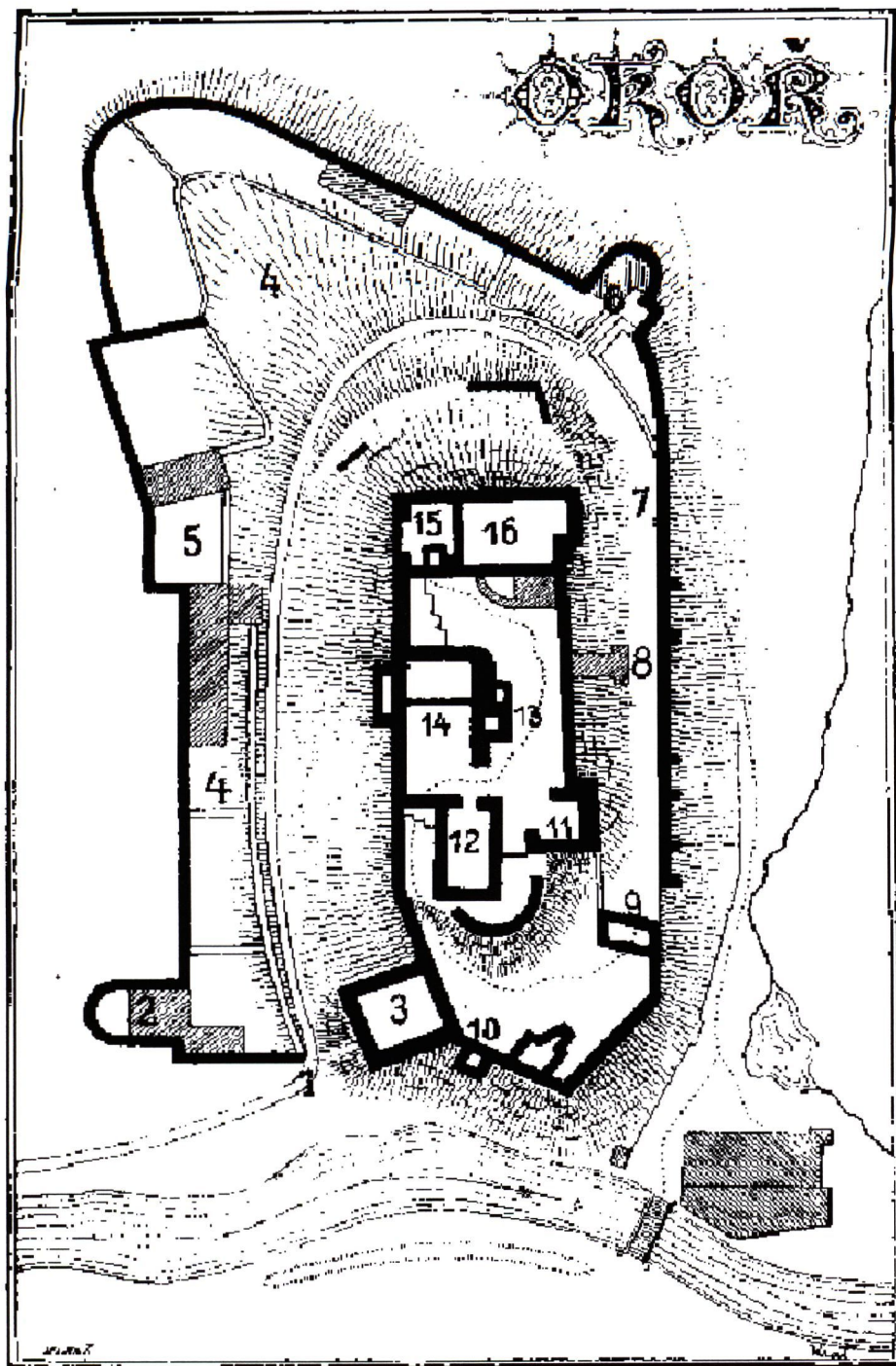
Zdroj: www.obecokor.cz

Příloha č. 8 Rekonstrukce hradu Okoř

Zdroj: Durdík, T.: Ilustrovaná encyklopedie českých hradů, Praha 1999.

Příloha č. 9 Plánek hradu Okoř

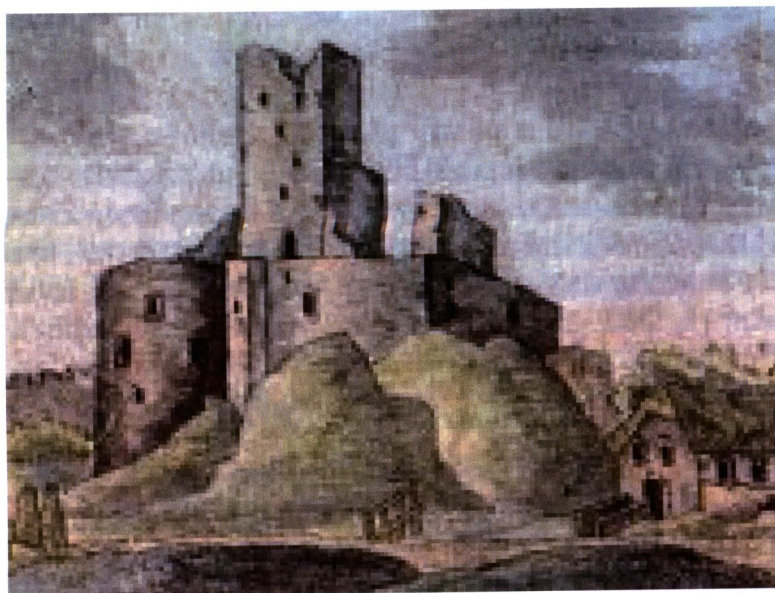

Výklad.

1. Místo první brány. — 2. Bašta řeč. Lázeň. — 3. Refektář. — 4. Dolní hrad. — 5. Pivovar. —
 — 6. Bašta řeč. Pekárna. — 7. Druhá brána. — 8. Šije sklepová. — 9. Třetí brána. — 10. Studna, na
 pravo stavení neznámého účelu ze XVI. století. — 11. Čtvrtá brána. — 12. Věž. — 13. Schodiště a
 malá věž. — 14. Konírny. — 15. Kuchyně. — 16. Ložnice.

Zdroj: Merhout, C.: Hrad Okoř, Praha 1901.

Příloha č. 10 Kresba K.H. Máchy

Zdroj: www.hrady.hyperlink.cz/macha.htm

Příloha č. 11 Svatební kaple

Zdroj: www.hotelokor.cz

Program hradu Okoř 2005

<i>26. - 27.03. Velikonoce na hradě Okoři</i>		
17.04.	Divadlo Řešeto	strašidla na hradě *
23. - 24.04.	Streitax	vystoupení SHŠ *
01.05.	Divadlo Řešeto	strašidla na hradě *
14.05.	Raven	celodenní produkce
15.05.	Divadlo Řešeto	strašidla na hradě *
21.05.	OKOŘ SE ŠTÁVOU	hud. festival pod hradem
21. - 22.05.	Streitax	vystoupení SHŠ *
04.06.	Divadlo Řešeto	večerní vystoupení **
05.06.	Divadlo Řešeto	strašidla na hradě *
25.06	Bitva pod hradem	
02. - 03.07.	Vampyrus Iuvenilis	vystoupení tanečnic *
23. - 24.07	Vampyrus Iuvenilis	vystoupení tanečnic *
20.08.	OPEN AIR FESTIVAL	hud. festival pod hradem
21.08.	Divadlo Řešeto	strašidla na hradě *
28.08.	Divadlo Řešeto	strašidla na hradě *
03. - 04.09.	Streitax	vystoupení SHŠ *
17.09.	Okořská garda	celodenní produkce
18.09.	Divadlo Řešeto	strašidla na hradě *
Adventní víkend na hradě		

SHŠ - skupina historického šermu

* vystoupení v rámci prohlídky od 11⁰⁰, 13⁰⁰ a 15⁰⁰

** večerní vystoupení - Dobrodružství šesti trampů na motivy knihy J.Žáka a VL.Rady od 18⁰⁰

* Změna programu vyhrazena *

VELIKONOCE NA HRADĚ OKOŘI

26. – 27.03.2005

VÝSTUPNÉ NA HRAD:

<i>Dospělí:</i>	75,-
<i>Děti, důchodci a studenti:</i>	55,-
<i>Rodinné (2 + 2):</i>	220,-
<i>Děti do 6 let:</i>	vstup zdarma

PROGRAM NA SOBOTU A NEDĚLI:

- 10⁰⁰ zahájení programu hrou na lesní rohy - ZUŠ Na Popelce
+ prohlídka hradu
- 11⁰⁰ ukázky dobových tanců - skupina VAMPYRUS IUVENILIS
- 12⁰⁰ vystoupení skupiny historického šermu STREITAX
- 13⁰⁰ ukázky dobových tanců - skupina VAMPYRUS IUVENILIS
- 14⁰⁰ vystoupení skupiny historického šermu BAKALÁŘI
- 15⁰⁰ vystoupení skupiny historického šermu STREITAX
- 16⁰⁰ vystoupení skupiny historického šermu BAKALÁŘI
- 17⁰⁰ ukončení programu hrou na lesní rohy - ZUŠ Na Popelce
+ prohlídka hradu

V prostorách prvního nádvoří dolního hradu je možné zhlédnout vystoupení skupin dle programu a navštívit dobové tržiště.

NA VAŠI NÁVŠTĚVU SE TĚŠÍ OBEC OKOŘ .

** Změna programu vyhrazena **

Příloha č. 14 Šermířské vystoupení

Zdroj: vlastní foto

Příloha č. 15 Festival „Okoř se šťávou

Zdroj: www.okorsestavou.cz

Příloha č. 16 Propagační leták „Okor se šťávou“

Zdroj: www.okorsestavou.cz

Příloha č. 17 Bitva pod hradem

Zdroj: www.obecokor.cz

Příloha č. 18 Family hotel a restaurant

Zdroj: www.hotelokor.com

Příloha č. 19 Jízdní řád linka 350

BUS 350 Okoř – Dejvická

Minut	Zastávka	Pásmo	Hod.	Pracovní den	Hod.	Sobota + Neděle
0	Okoř	2	0		0	
3	Lichoceves	1,2				
7	Lichoceves,Noutonice	2	1		1	
10	Svrkyně	2				
14	Velké Přílepy	1	2		2	
18	Úholičky	1				
23	Roztoky,rozc.Žalov	1	3		3	
25	Roztoky,U rybníčku	1				
27	Roztoky,Tyršovo nám.	1	4	36	4	
29	Roztoky,nádraží	1				
34		0	5	20 37 58	5	
37	Sedlecký přívoz (x)	0				
39	Roztocká	0	6		6	
41	V Podbabě	0				
42	Hydrologický ústav (+)	0	7	15	7	
43	Ve Struhách	0				
46	Podbaba	0	8		8	20
	Dejvická					
			9	33	9	20
			10		10	20
			11	33	11	
			12		12	20
			13	09 47	13	
			14		14	20
			15		15	
			16	28	16	20
			17	16	17	20
			18		18	
			19		19	25
			20	27	20	
			21		21	
			22		22	
			23		23	

BUS 350 Dejvická – Okoř

Minut	Zastávka	Pásmo	Hod.	Pracovní den	Hod.	Sobota + Neděle
0	Dejvická	0	0		0	
3		0				
4	Pobaba	0	1		1	
5	Ve Struhách	0				
6	Hydrologický ústav	0	2		2	
8	V Podbabě	0				
11	Roztocká	0	3		3	
16	Sedlecký přívoz	1				
18	Roztoky,nádraží	1	4	45	4	
20		1				
22	Roztoky,Tyršovo nám.	1	5	50	5	10
25	Roztoky,U rybníčku	1				
26	Roztoky,rozc.Žalov	1	6	30	6	15
30	Úholičky,V kopci	1				
35	Holičky	2	7	14 55	7	15
37	Velké Přílepy	2				
41	Svrkyně	1,2	8	35	8	15
44	Lichoceves,Noutonice	2				
	Lichoceves		9	25	9	15
	Okoř					
			10	25	10	
			11	25	11	11
			12	20 55	12	
			13		13	15
			14	05 50	14	
			15	10	15	15
			16	10 58	16	15
			17	46	17	
			18	45	18	15
			19	30	19	
			20	40	20	15
			21		21	
			22		22	
			23	0	23	0

Zdroj: www.idos.cz

Příloha č. 20 Turistické trasy a cyklotrasy

Zdroj: Praha a okolí, cykloturistická mapa, Kartografie Praha 2004.

Příloha č. 21 Dolský mlýn

Zdroj: vlastní foto

Příloha č. 22 Budeč

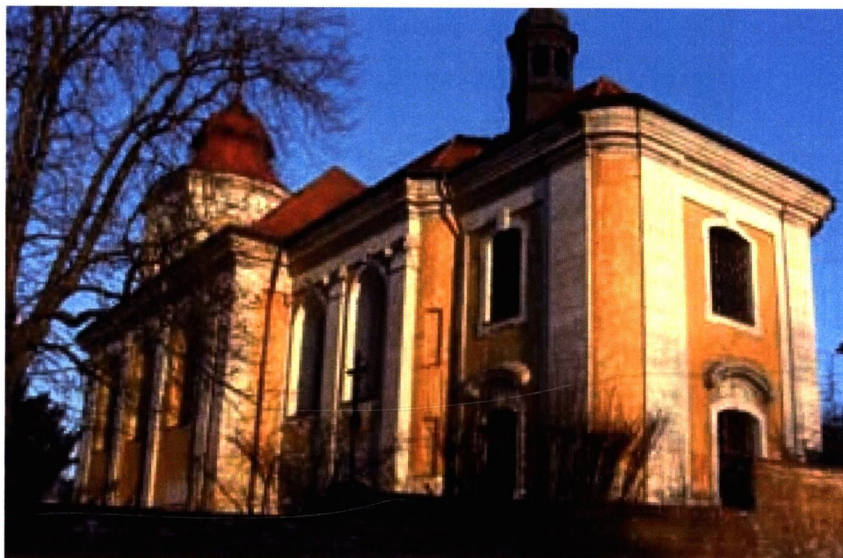
Zdroj: www.velke-prilepy.cz

Příloha č. 23 Noutonice

Zdroj: www.velke-prilepy.cz

Příloha č. 24 Únětice

Zdroj: www.velke-prilepy.cz

Příloha č. 25 Roztoky

Zdroj: www.velke-prilepy.cz

Příloha č. 26 Šárecké údolí

Zdroj: www.velke-prilepy.cz

Příloha č. 27 Statenice

Zdroj: www.velke-prilepy.cz

Příloha č. 28 Svrkyně

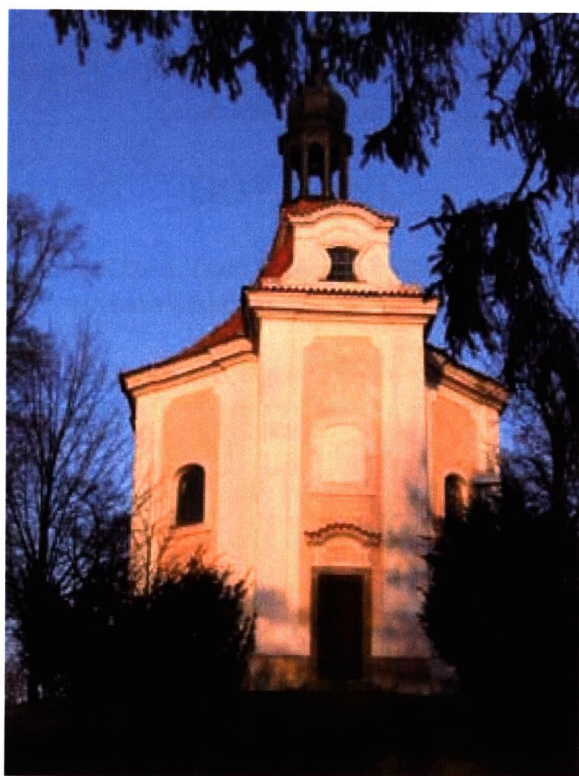

Zdroj: www.velke-prilepy.cz

Příloha č. 29 Tuchoměřice

Zdroj: www.velke-prilepy.cz

Zdroj: www.velke-prilepy.cz

Katedra cestovního ruchu

Zemědělská fakulta JU

DOTAZNÍK

Dobrý den, jmenuji se Alena Jurečková. Jsem studentkou Jihočeské univerzity, zemědělské fakulty, katedry cestovního ruchu. Ve své bakalářské práci se věnuji hradu Okoř jako kulturně-historické atraktivity v cestovním ruchu.

Mohu Vás požádat o zodpovězení několika otázek? Zabere to jen pár minut a pro mou práci je to zásadní.

Pohlaví:

- ☐ Muž
☐ Žena

Věk:

☐ do 18 let	☐ 41-50
☐ 19-30	☐ 51-60
☐ 31-40	☐ 61 a více

Kraj z kterého pocházíte:

☐ Praha	☐ Jihočeský	☐ Olomoucký
☐ Středočeský	☐ Pardubický	☐ Zlínský
☐ Plzeňský	☐ Královéhradecký	☐ Vysočina
☐ Karlovarský	☐ Liberecký	☐ Jihomoravský
☐ Ústecký	☐ Moravskoslezský	

Zaměstnání:

☐ Státní zaměstnanec	☐ Student	☐ Bez zaměstnání
☐ Podnikatel	☐ Důchodce	

S kým jste na hrad přijeli:

☐ Sám	☐ Přítel(kyně)
☐ Rodina	☐ Hromadná skupina
☐ Přátelé, známí	
☐ Pes	

Jste tu poprvé:

- ☐ Ano ☐ Ne – uveďte pokolikáté _____

Jaký je důvod vaší opětovné návštěvy:

Co je důvodem vaší návštěvy hradu:

- ☐ Výlet
☐ Návštěva příbuzných
☐ Náhodné zastavení

Jak dlouho se zdržíte:

- ☐ 1 den

- ☐ 2-3 dny
☐ 4 a více

Hodláte navštívit ještě jiné atraktivy kraje a jaké ?

Pokud jste v okrese ubytovaná, v jaké obci a v jakém zařízení:

- ☐ Hotel ☐ U známých
☐ Penzion

Hodláte využít zdejších stravovacích služeb:

- ☐ Ano
☐ Ne

Jakého dopravního prostředku jste využili:

- ☐ Vlak ☐ Kolo ☐ Chůze
☐ Auto ☐ Autobus ☐ Jiný, uveďte jaký _____

Byl(a) jste spokojen(a) s četností dopravního spojení:

- ☐ Ano
☐ Ne

Kolik minut jste strávila na hradě:

Odkud jste se o hradě dozvěděl(a):

- ☐ Příbuzní, známí, přátelé ☐ Tisk
☐ Internet ☐ Rádio
☐ TV ☐ Jiný zdroj, uveďte jaký _____

Pokud jste nebyl(a) spokojen(a) se službami, uveďte proč:

Co se vám na hradě líbilo:

Co se vám na hradě nelíbilo:

Počítáte s tím, že se sem v budoucnu vrátíte:

- ☐ Ano
☐ Ne

Děkuji Vám za Váš čas a velmi si cením Vaší spolupráce.